

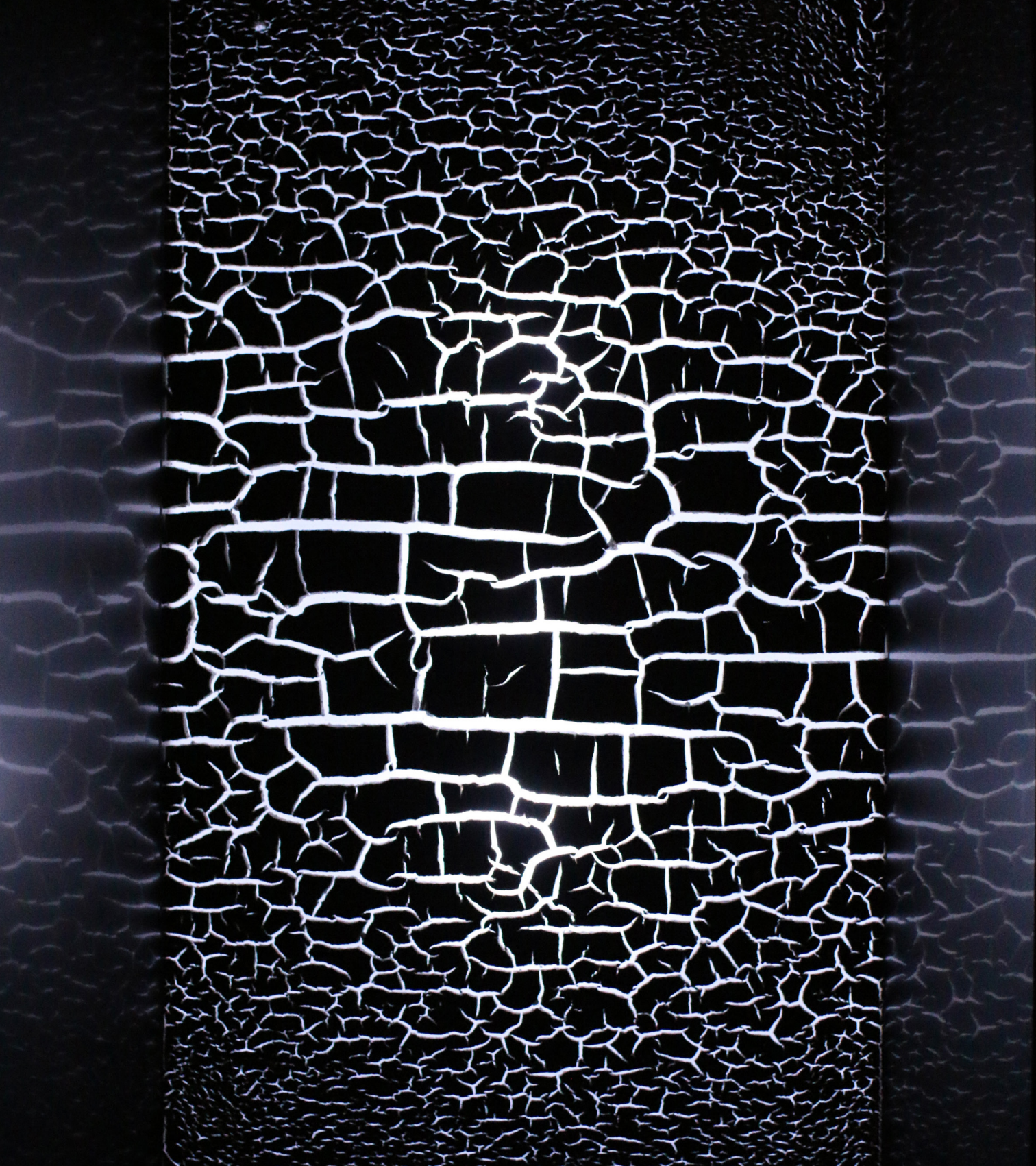
BÖLCSŐK

MAYER ÉVA, MAJOROS ÁRON ZSOLT

Limes Galéria, Komárom, Szlovákia

2018. május 18 - 2018. június 10.

Hermész Német-Magyar Kulturális Egyesület és Kiadó

Dr. Boros Lili Phd

MAYER ÉVA – MAJOROS ÁRON ZSOLT: BÖLCSŐK

Ha Mayer Éva művészetének komponenseit, kontextusait röviden össze kellene összefoglalnom, akkor a tér szakralitását, az identitásproblémákat, a személyes traumák feldolgozását és a tabukérdések megfogalmazását említeném. Olyan témák vizsgálatát és láthatóvá tételét, melyek nem a képzőművészet (a kortárs képzőművészetben ezek már nem tabudöntőgető kérdések), hanem a társadalom szintjén, a társadalmi diskurzus színterén számítanak tabunak. Mayer Évát tehát – annak ellenére, hogy a grafikai technikákkal folyamatosan kísérletezik, tágítja annak határait – nem a művészettörténeti reflexió, az újrafogalmazás érdekli, hanem a személyes érintettség révén a társadalmat érintő témák (gyász, betegség) felvállalása. Mindez nem azt jelenti, hogy ne lenne számára fontos a kultúrtörténeti hagyomány, sőt: installatív szemléletű munkáinak többsége kulturális-metaforikus elemek, alapformák, archetípusok (ház, templom, stációk) használatán és ezek térképző, teret teremtő hatásán alapul.

Ezek az archetípusok azonban sosem a régmúlthoz tartoznak, aktualitásukat textuális elemekkel, szövegekkel, szövegtöredékekkel emeli ki a művész. Legerősebbek talán azok a mondatok, amelyeket a 2010-es *Réteghiány avagy a korlátok a fejedben vannak...* című grafikai installációjában használ: a kétszáz éves somorjai vallatókérdések a fenyegetettség, az elnyomás, az agresszió légkörét teremtik meg. Azt is mondhatnám, hogy ez a mű Mayer Éva leghatározottabb műve, de csak abban az értelemben, amennyiben a politikai döntéshozók az egyén személyes életét, életterét korlátozzák és érintik. Tágabb értelemben pedig azt a (kulturális, etnikai, vallási) mikroközösséget, amelyhez a művész is tartozik. Ki kell hangsúlyoznom, hogy ezt a politikusságot nem a politizáló művészet szinonimájaként használom, hanem azt a szinte minden esetben konfliktusos gócpontot hangsúlyozom, amikor a politikai döntések és történések az egyén, a személy létét korlátozzák (vagy elpusztítják). Azaz a kollektív, a hatalmi szó és az egyén szava összeütközésbe kerül. Ez a narratíva leginkább a kisebbségi, de valamilyen regresszív helyzetben lévő társadalmi csoportok (nők, színesbőrűek, etnikai kisebbségben lévők) traumadiskurzusából ismerős a posztmodern képzőművészetben és a kelet-európai neoavangárdban, és amely leginkább az identitásképzéshez járul hozzá a képzőművészek felvetéseiben. Mayer

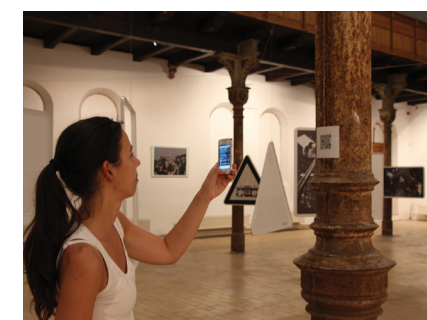
Mayer Éva
Réteghiány avagy Korlátok a fejedben vannak...
 (1. variáció)
 (2010)
 installáció, 3 ház
 fakonstrukció: 108 x 78 cm, 147 x 56cm
 tükör: 51 x 76 cm
 giclée nyomat: 80 x 60 cm, 115 x 38 cm
 „Színek nélkül”, Somorjai Zsinagóga – At Home
 Gallery, Somorja (SK)

Éva műveiben az identitásprobléma nem annyira explicit, sokkal rejtettebb formában van jelen. De az is igaz, hogy míg a hatvanas, de főleg a hetvenes években az identitás kifejezésének elsődleges terepe a művész teste volt, addig Mayer Évánál mindez kulturálisan kódolt szimbolikus tárgyak, vagy inkább formák, grafikai művek, és hangok, szövegek együtt hatásából jön létre. Az ő története úgy személyes, hogy egy közösség (vagy társadalom, mint például a *Szakítópróba*, a *Transcomnet* vagy a *Magánterület Egopolis határán* című grafika-installációkban) tágabb narratívájába vannak ágyazva: láttatni engedi a traumafeldolgozásban is nagy szereppel bíró sorsközösséget (ez a mostani hangzóanyagban is kifejezésre kerül az elhangzó női történetek által), a társadalom és az egyén közötti viszonyokat. Az elhangzó és a táblákon látható szövegtöredékek és az endometriózisban szenvedő nők mikrotörténetei úgy rajzolnak ki egy komplexebb rendszert, hogy a vizuális elemek téri vonatkozásaival – beleértve az adott hely egykori szakrális jellegét – egészülnek ki.

De az is igaz, hogy Mayer Éva munkái igazán szakrális eredetű térben működnek jól. Vagy, másképp megfogalmazva: a műveinek igazi terepe a szakrális/deszakralizált tér, talán azért, mert a használt formák archetípusok, az európai, a zsidó-keresztény kultúrkör legalapvetőbb szimbólumai. Mayer Éva tehát nem magánmitológiát épít, hanem személyes megtapasztalásait, traumáit illeszti bele egy általánosabb, az emberiséget érintő problémakörbe. Mindennek olyan vizuális és térbeli megfogalmazást talál, amely e kultúrkör legtisztább szimbólumaiból épül fel. Nem egy retrospektív, visszatekintő, emlékező nézőpontot alkalmaz a művész, hanem mindezt

előre haladó folyamatként érzékelteti (lásd az általa is hangsúlyozott poszttraumás növekedés fogalmát). Ez – szakrális környezetben, ahogyan itt is, még inkább – a liturgia és a szertartás előremutató, megtisztuló, a bűntől való megszabadulás folyamatában a gyógyulás, feldolgozás lehetőségével olvad össze. A tér, a szimbólumok, az alkotói cselekvés és a liturgia folyamatának összekapcsoló szemlélete nem ismeretlen a magyar képzőművészetben (lásd például Lovas Ilona alkotásait), de Mayer Éva művészetének is állandó jellemzője. A *Bölcsők* közvetlen előzménye például a 2007-es *Diagnosis fogassal* című grafikai installáció, a ruhafogasra akasztott, vállfán lógó litográfiai és szerigrafiai nyomatok, mint a betegség-narratíva egyik első állomásai.

Rövid elemzésem azonban mindezidáig egy fontos mozzanatot kihagyott: azt, hogy ez a komplex mű egy alkotótárs közreműködésével született meg. Minthogy ez a történet is két ember története – a szobrászművész férjé, Majoros Áron Zolté is, a nem pusztán asszisztáló, megfigyelő, hanem a folyamat részesévé váló férfié. A grafikai művek helyébe így kerülhetett plasztikus mű. Az installáció ezért nem sajátos női hangon szólal meg, azaz nem a nőiséget kifejező elemekkel történik a jelentésképzés, hanem egy univerzális, a férfi és nő közös történetének kifejezésére alkalmas egyértelmű szimbólumon, a bölcsőn (darabszáma a terhesség kilenc hónapjára utal) és a benne előtűnő vagy éppen hiányzó gyermek-képen keresztül. A női szubjektumok történetei, érzései – egy virtuális közösség tagjai, köztük Mayer Évával – a kiváló színművész, Bandor Éva tolmácsolásában hangzóanyagként kísérik az érzékelhető és megtapasztalható tárgyakat, a várakozás és a vágya-

Mayer Éva
Transcomnet
 (3.variáció)
 (2013)
 interaktív installáció hanggal
 vegyes technika, fényvisszaverő reflexfólia
 14 jelzőtábla: 76 x 105 cm, 105 x 76 cm, 90 x 90 cm,
 74,5 x 84 cm
 hangot komponálta Mayer József
 „TRANSCOM.net”, Nagyszombati Zsinagóga - Jána
 Koniarka Galéria, Nagyszombat (SK)

Majoros Áron Zsolt
Androméda II.
(2013)
acél
180 x 40 x 20 cm

kozás szimbólumait. A beépített neon, a megrepedezett gipsz, a felsejlő vagy hiányzó gyermekalak a sors általi kiszolgáltatottságra, kiszámíthatatlanságra utal. A bölcsők felében található csecsemő azt a statisztikát tükrözi, mely szerint a gyermekekre vágyó, endometriózisban szenvedő nők felének sikerül anyává válnia. Azzal, hogy az alkotók egy olyan szimbólumot választottak, ami a mai kor gyermekes háztartásainak egyre ritkább eleme és inkább az archaikusabb és az egykori paraszti kultúrához köthető, megintcsak a téma vonatkozásait szélesíti. Hasonlóképpen univerzális szimbólum a jelzőtábla is. A táblák alapvető funkciói, azaz az útmutató, védelmező, a biztonságot (ha tetszik, az életet) fenntartó szerepük meg is szűnnek, érvényüket veszítik elhelyezésük, az elhangzó történetek és a bölcső-objektek által.

Majoros Áron Zsolt magabiztos technikai tudással kivitelezett szobrai sematizmusuk (de nem kidolgozatlanóságuk), személytelenségük ellenére mégis a személyes kapcsolatok, viszonyok kifejezései. Építkező, elfogyó, meghasadó (női) alakjai, *Andromédája* vagy a *Feltámadás* számomra azonban leginkább az önmagát feltáró szobor jelentéskörébe tartoznak. Valahogy úgy, ahogyan Pauer Gyula *Mayája*. A vérbeli szobrász, az anyag működését tökéletesen értő művész a hiányból generál jelentést: az anyagtalan, üres részek ugyanolyan részei a körbejárható plasztikának, mint a gondosan megformált alakrészletek. Ez a hiányból való építkezés, a töredékes jelleg teljes mértékben válhat a lélek és az emberi kapcsolatok szimbólumává.

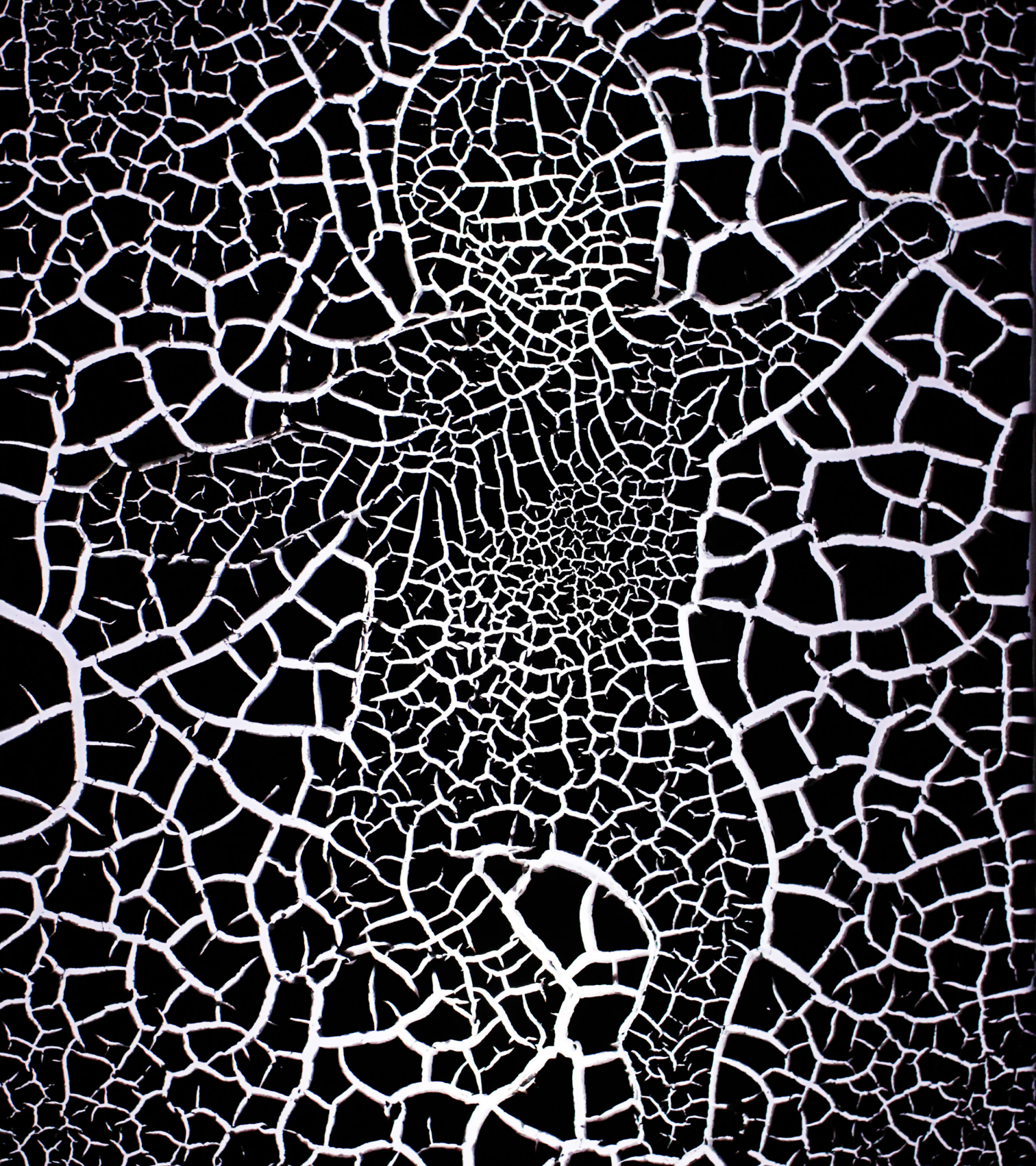
Azt gondolom, hogy Mayer Éva és Majoros Áron műveihez nem kell sok szó. Azért nem, mert – ahogyan erre utaltam is már – egyetemes érvényű, jól érthető szimbólumokat használnak, és így valósulhat meg

mindaz, ami az alkotók deklarált célja is: a társadalomban tabutémáknak számító problémák kimondása és vizsgálata. Nem csak vizuálisan, hanem az érzékelés különböző szintjeinek bevonásával akusztikailag és textuálisan is megteremtsek az a komplexitást, melyen keresztül láttatni tudják személyes problémáik folyamatszerűségben tartott állomásait. A képzőművészet számukra kommunikáció: az, ami nemcsak traumafeldolgozásra alkalmas, hanem képes láthatóvá tenni a folyamatot, lehetőséget teremtve az azonosulásra. Tehát megvalósítani és kiteljesíteni a műveik alapvető célját: elősegíteni a toleranciát, az egyének közötti megértést, s egyáltalán – a szakrális művészet funkcióihoz hasonlóan – a műalkotás létrehozásával és befogadásával változást generálni.

A kiállítás megnyitójának szövege rövidített változatban megjelent a következő publikációban:
Boros Lili: *Egyetemes traumák*, Új Művészet, 2018., 48-49.

Majoros Áron Zsolt
Feltámadás
(2014)
acél, gipsz, fényforrás
190 x 60 x 50 cm
Halászbástya, Budapest

Mislay Edit

A HIÁNY ÉS A REMÉNY BÖLCSŐI

Merész művész a somorjai származású Mayer Éva. Nem ismer tabu témát. Nincs mellébeszélés. Nincs cicoma. Szépség van. Hitelesség. Lelket tépő katartikus erő. Ezúttal is sallangok nélkül, letisztult művészi eszközökkel dolgozott fel egy súlyos témát. Egy olyan betegséget, amelyről senki nem beszél szívesen: a meddőséget is okozó endometriózist. A Bölcsők című kiállítást, amely a doktori mestermunkája, s amelyet férjével, Majoros Áron Zsolt szobrászművésszel közösen készített, a komáromi Limes Galériában láthatta először a közönség.

Miért erre a témára esett a választásod?

Mayer Éva: Tulajdonképpen jött magától. Amikor egy nagyobb munkát befejezek, „elengedem”, ürességérzet hatalmasodik el rajtam. Persze gyűjtöm és kutatom az adatokat az újabb munkához, meg lefoglal ezer dolog, de mindig eltart egy ideig, míg a következő kiállítási téma és kivitelezés összeáll. Áron erősített meg abban, hogy itt az ideje feldolgoznom azt a témát, amivel évek óta rengeteget foglalkozom, ami belül tép. Négy éve a babavárásban élünk. Huszonkét éves voltam, amikor endometriózist állapítottak meg nálam...

Nem haboztatok egy percig sem, hogy a nyilvánosság elé álljatok egy ilyen érzékeny témával?

M. É.: Természetesen nem egyszerű a nyilvánosság elé vinni a kérdéskört. Mégis úgy éreztem, beszélni kell róla, azért is, mert ma minden ötödik házaspárnak problémája van a gyermektelenséggel. Az orvosom szerint még magasabb ez a szám, csak sokan nem vallják be. Nem szeretnek róla beszélni az emberek, sokszor a saját családjuk sem tud a páros problémájáról, hiszen intim és nagyon személyes feldolgozás vagy trauma ez, de attól még létezik a jelenség, és elég súlyos gond a társadalomban. A kiállítást nagyon pozitívan fogadták, sokan próbálnak őszintén segíteni és ezek a visszajelzések hihetetlen felszabadító energiákat mozgatnak meg bennem is. Sokan elmesélték a saját élményeiket és tapasztalataikat

is, amiből rengeteget tanulok.

Majoros Áron Zsolt: Akkor jó egy művészi alkotás, ha átéljük, ha belülről jön. Mi ezzel a problémával kelünk-fekszünk, sajnos így adatott. Több mint egyéves készülődés előzte meg a kiállítást, fokozatosan alakult ki, hogy grafikai jellege legyen, vagy inkább objekt. Miután az objektokból építkező installációs kiállítás felé dőlt a mérleg nyelve, egyre jobban beleszövődtem én is, a megerősítő háttérből társalkotóvá váltam.

M. É.: Rengeteg cikket elolvastam a témában, az Endometriózis Támogató Csoport és egyéb fórumok tagja vagyok. Sok nő nem is sejti, hogy ebben a betegségben szenved, pedig ha idejében diagnosztizálják, sokkal nagyobbak a teherbe esés esélyei. Szlovákiában szerettük volna először bemutatni a Bölcsőket, mert Magyarországgal ellentétben itt szinte alig van szakirodalma a témának, a betegek nem kapnak elegendő tájékoztatást, és támogató közösségek sem működnek.

Hogyan született meg a koncepció, a kilenc bölcső?

M. É.: Tavaly szeptemberben ösztöndíjasként Rómában voltam, az ottani templomokban rengeteg, különféle formájú bölcsőt láttam, ez nagyon belém ivódott. Először arra gondoltunk, legyen egyetlen, nagy bölcső.

M. Á. ZS.: Egy bölcső a templomban viszont rendszerint a Megváltót evokálja, vagy lehet a mi intim történetünk. Kilenc bölcső azonban már társadalmi kérdést boncolgat. Arra is figyeltünk, hogy ne zsúfoljuk túl, ne nyomasszuk a teret, hanem élhető legyen. Ebben a fajta installációs ágban ez nagyon fontos.

M. É.: A kilences szám a terhesség kilenc hónapjára is rímel, és minden bölcsőhöz egy-egy történet kapcsolódhat.

M. Á. ZS.: Rozsdamentes acélból készítettük a bölcsőket, és mindegyik belsejében fényáteresztő plexilemez van. Erre kerültek a gipszpólyából nyert gipszrétegek. Különböző időszakokban helyeztük bele a gipszet a bölcsőkbe, és ezáltal mindegyikben más száradási folyamatot látunk. Így Komáromban a kiállítás három hetében a szikkadási folyamat során kiderült, melyik bölcsőben van gyermek, és melyikben nincs. Körbe kellett járni, meg kellett

fejteni. Ez is egy titok. Mint az életben. A gipszrétegeket, amelyekben a babák kirajzolódnak, alulról fényel világítottuk meg, ez az egészség telíti, a reményt, az életet jelzi.

A bölcsőkhöz társulnak az endometriózisban szenvedő nők vallomásai arról, hogyan élik meg, dolgozzák fel a betegséget, a meddőséget, mivel kell megküzdeniük nap mint nap. A monológokat Bandor Éva, a Komáromi Jókai Színház művésze tolmácsolja érzékenyen, hangfelvételtől. A vallomások az általad összeállított anonim kérdőív alapján készültek. Nem ütköztél túl nagy ellenállásba?

M: É.: A megszólított nők választhattak, akarnak-e válaszolni, vagy sem. Akik válaszoltak, majdnem mindenki visszajelzett, hogy nagyon életszerűek voltak a kérdések, érződött rajtuk a személyes tapasztalat. Nagyra értékelték, hogy nem szakmai szemszögből, hanem a lelki oldaláról közelítettem meg a problémát. Külön öröm, hogy sokan jelezték: amikor kitöltötték a kérdőívet, egyfajta felszabadultságot éreztek, és kiírták magukból a nyomasztó érzéseiket.

Nem lehet egyszerű ilyen komoly diagnózissal élni, főleg, ha nehezíti az anyává válást is. Ami egyrészt a nők túlnyomó részének vágya, másrészt egyfajta elvárás is a társadalom részéről. Mintha másodrendű lenne az a nő, akinek nincs gyermeke.

M. É.: A kérdőívem kérdései is arra helyezik a hangsúlyt, hogy ha valakinek nincs gyermeke, attól még ugyanúgy értékes ember. Számtalan formája van annak, hogy az ember miként hasznosíthatja az energiáit, hogyan változtathat az életén. Az endometriózis a nehézségek mellett sok pozitívumot is hozhat. Szinte minden nő arról számolt be, hogy nagy személyiségváltozáson ment keresztül, sok mindent felismert. Másképp éli azóta az életét, megváltoztak a társas kapcsolatai, a családdal, a hittel való viszonya. Nagy traumát kell megélniük, mégis sokan felülemelkednek rajta. Szerintem ez óriási dolog. A munkámban is megpróbáltam kiemelni, hogy nemcsak a kvázi drámaiságról szól, hanem egy állapotról, egy nehézségről, amit adott esetben meg lehet oldani. Ma az orvostudomány sokkal előbbre tart ennek a betegségnek a kutatásában, mint 30 éve. Rengeteg megoldás létezik, ha időben diagnosztizálják. A problémák főleg abból fakadnak, ha nem ismerik fel.

Mikor érzi egy művész, hogy jó úton halad a munkájával?

M. É.: A Bölcsőknél már az előkészítés folyamatában éreztem a bőröm alatt egyfajta bizsergést, amikor a nők, akikkel kapcsolatban voltam, pozitívan visszajeleztek. Emelkedettséget érzek, hogy van egy témád, ami nagyon megérint, és adni akarsz a tapasztalataidból, hogy azok, akik hasonló problémával küzdenek, ne érezzék magukat egyedül. Amit még nagyon fontosnak tartottam: összehozni a két tábor, az anyákat és a gyermekteleneket. Van, amikor az emberek nem érzik a szavak súlyát, hogy mennyire megbánthatják a másikat, ha az arcába vágják olyanokat, mint: „azért nincs gyereked, mert még nem vagy túl érett hozzá”, vagy „nem is akarod igazán”.

Mindig súlyos témákat dolgozol fel, melyeket te magad élsz meg. Művészi szempontból ez segít neked abban, hogy ezeket...

M. É.: Kimondom? Igen, nekem is terápia ez a magam eszközeivel. Értelmezhető önzőségként is. Én nem így gondolom. Azzal, hogy megosztom a tapasztalataimat, másoknak is segíthetek.

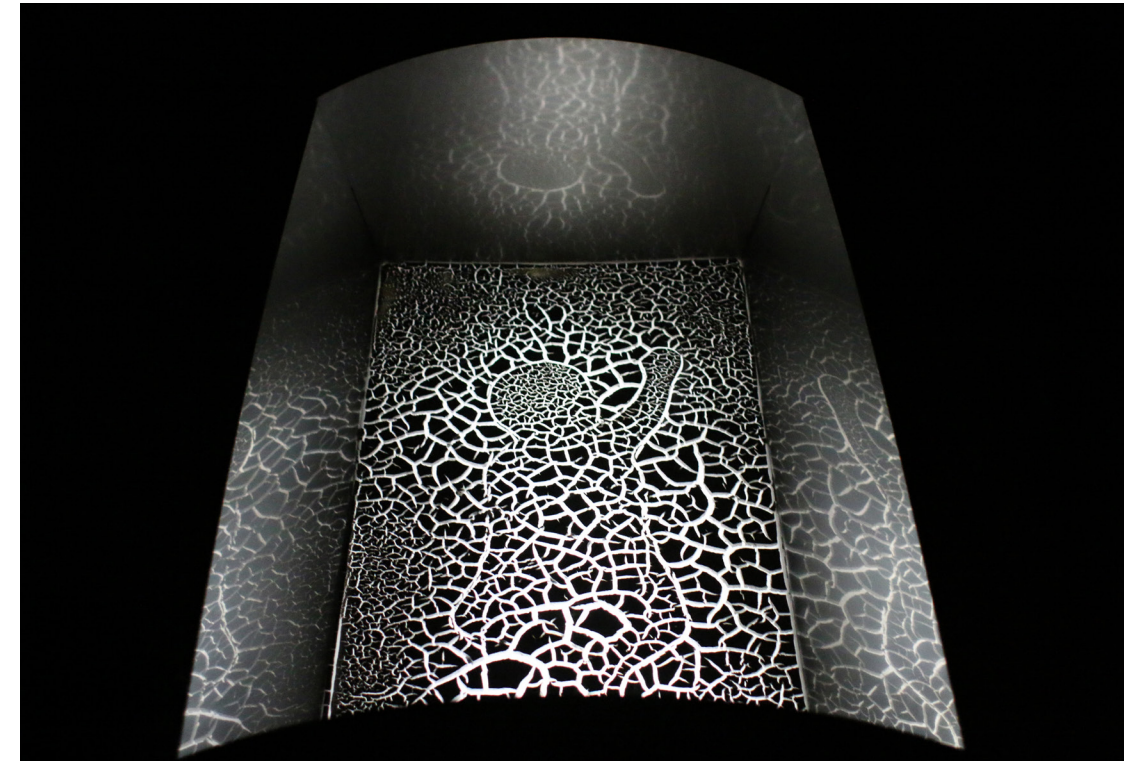
Ez az első közös kiállítástok. Milyen volt a közös munka?

M. É.: Részt vettünk már közös kiállításon, de önálló munkákkal. Nagyon jó volt végre együtt dolgozni. Az az érdekes, hogy egymástól függetlenül hasonló meglátásaink voltak a kivitelezést illetően.

M. Á. ZS.: Éva képviseli az egész munka gerincét, a szellemi megvalósítást, az én részem az eszközkészlet megvalósítása. A megnyitón megkérdezték tőlem, milyen férfiként egy női problémát feldolgozó kiállítás részese lenni. Ez igazából a férfiakat ugyanannyira érinti, csak passzívan. Részesei vagyunk a problémának, hiszen mi is szeretnénk családot, gyerekeket. A közös munka kötelékerősítés is egy kapcsolatban, ezért fontos.

Összegzőképpen, mi a legfontosabb momentuma a Bölcsőknek?

M. É.: A remény. Amilyen nehéz első hallásra ez a téma, annyi sok pozitívumot, felemelő érzést tartogat. Rengeteget kaptam az anonim kérdőívet kitöltő, a történeteiket megosztó nőktől. Nagy erő van bennük. Sokan nem is a nulláról, hanem mínusz tízről indulva bevetnek mindent, és tényleg lesz gyerekük, mert annyira szeretnék. Bizakodni kell.

Mayer Éva, Majoros Áron Zsolt
Bölcsők
(2018)
installáció hanggal
Installáció hangja: Bandor Éva
9 bölcső, 8 oszlop talppal, jelzőtáblák, reflexfólia
változó méret, bölcsők: 80x100x80cm, oszlop: 2m,
jelzőtáblák: 20x50cm, 20x90cm, 20x110cm
vegyes technika: rozsdamentes acél, plexi lemez, lámpa, gipsz
Limes Galéria, Komárom, SK

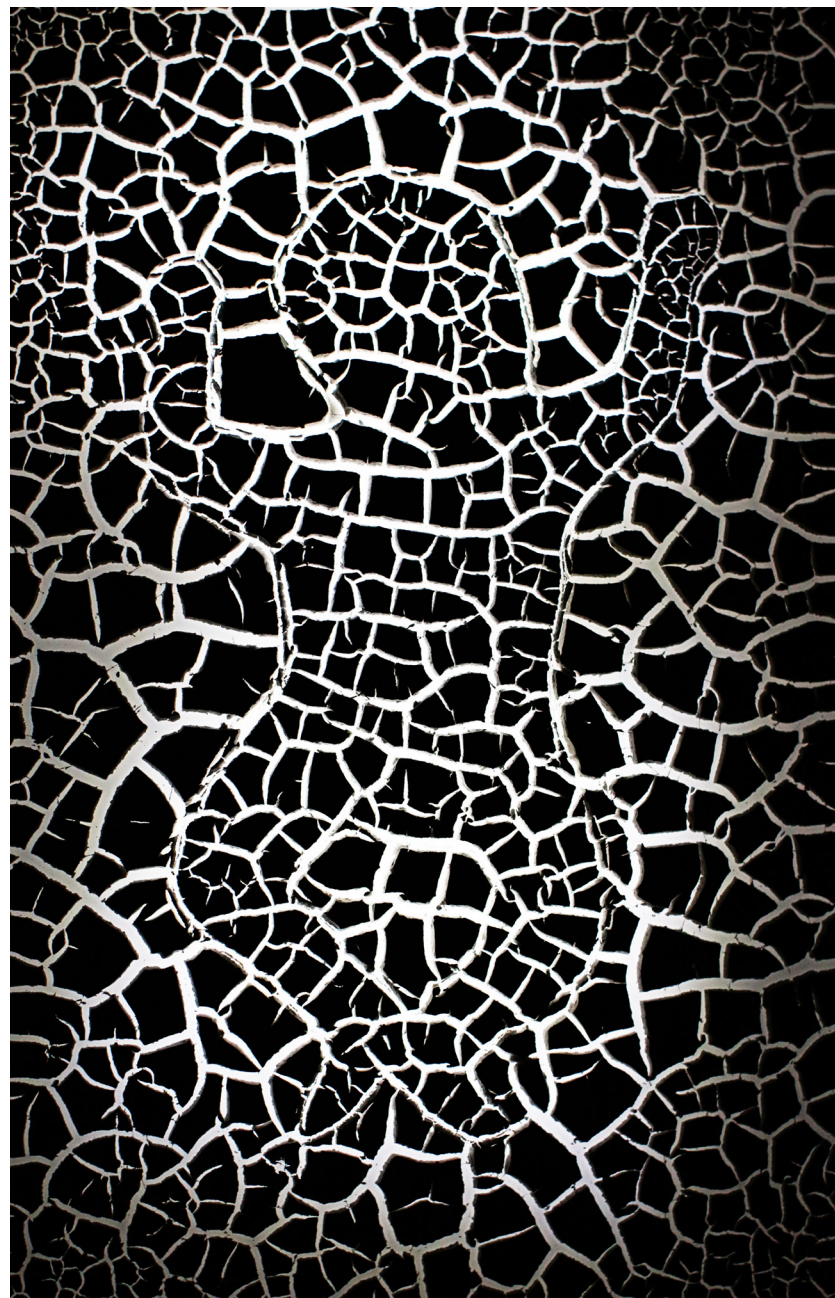
SOKAT BANGOCSTAM, EDIG NEM JÉTT BE
"CSAKIS MI ÉVŐSÍTÁKJAK MEG MAGUNKAT"
MÉG INKÁBB BANGOCSTAM, PÓZTIV HÁNYOK
"EDIG IS HÍVŐ VOLTAM, MELYKÉNT A HITEM"

ÉRTELMEZTED-E A TRAJNÁT "GÁBOR
"FŐPONTTÁRSASÁG" MIT SZÁMLÁL
AZOTA MÁSKÉPPEN AZ ÉLETEDRE"

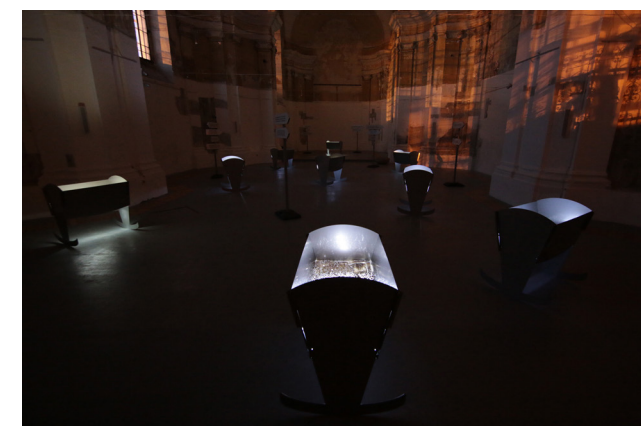
"JESZÉSEMMÉ JOBBAN FOTYELK"
"AZOTA IS PRÓBALOM A DOLGOK
PÓZTIV OLDALÁT ERŐSÍTEM"

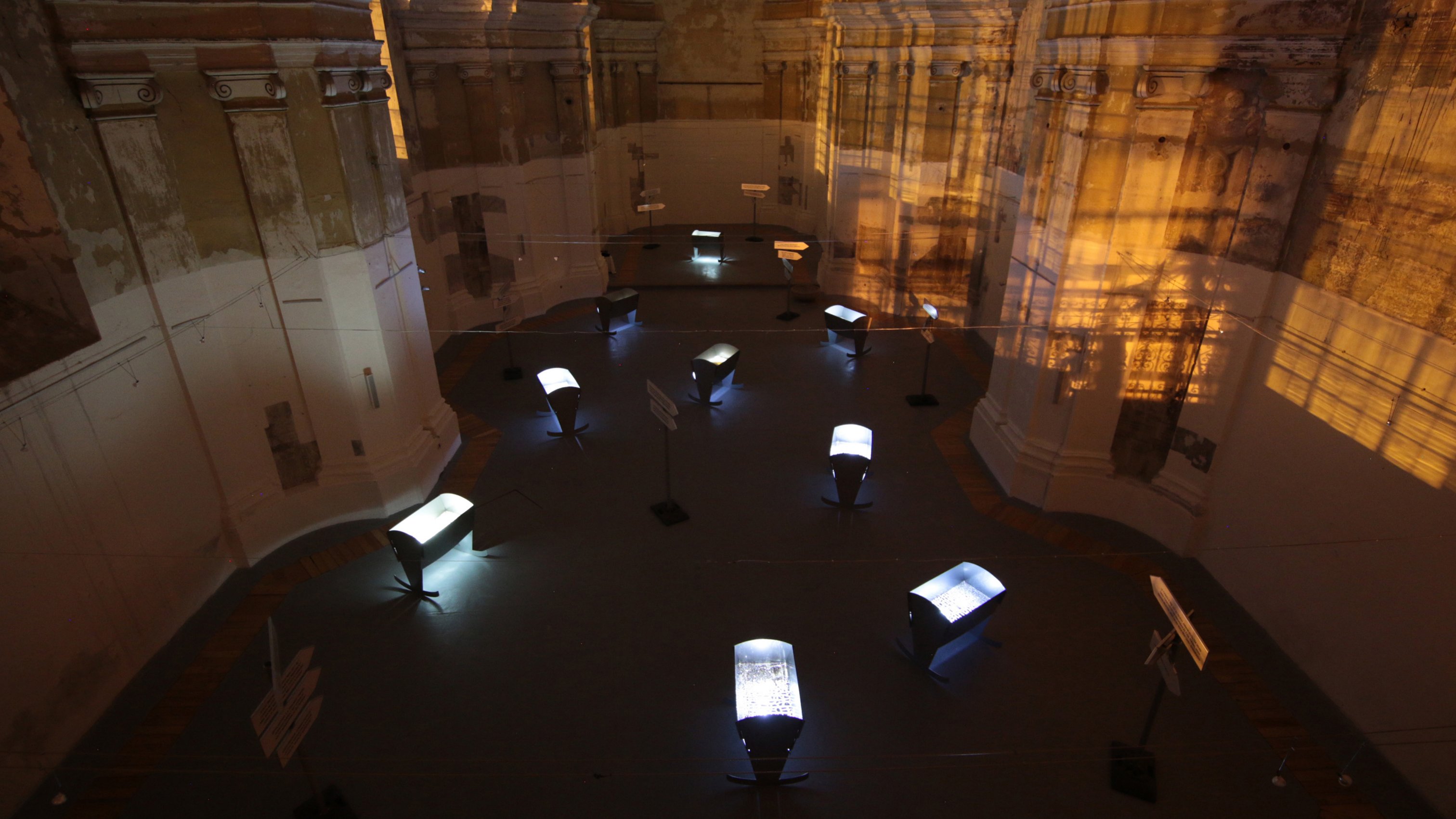
LE TÖRÖDÉK ÉS MIKÉNT AZ ÉRZÉSEK BANGOCSTAM MEG
"HOGY TUDJÁK ÉRZÉSEK MEG BANGOCSTAM AZ ÉRZÉSEK, HOGY
MAGYAN BANGOCSTAM, HOGY TUDJÁK ÉRZÉSEK MEG BANGOCSTAM"

AZOTA MEGJESZÉSEM ÉRZÉSEK

Mayer Éva, Majoros Áron Zsolt
Bölcsők
(2018)
installáció hanggal
Installáció hangja: Bandor Éva
9 bölcső, 8 oszlop talppal, jelzőtáblák, reflexfólia
változó méret, bölcsök: 80x100x80cm,
oszlop: 2m,
jelzőtáblák: 20x50cm, 20x90cm, 20x110cm
vegyes technika: rozsdamentes acél,
plexi lemez, lámpa, gipsz
Limes Galéria, Komárom, SK

A JELZŐTÁBLÁKON MEGJELENŐ KÉRDÉSEK:

1. LE TUDNÁD-E ÍRNI AZT AZ ÉRZÉST, AMIKOR KÖZÖLTÉK VELED (VAGY TUDATOSÍTOTTAD MAGADBAN AZ ÉVEK SORÁN), HOGY NAGYON NEHEZEN, VAGY TALÁN SOHA NEM LEHET GYERMEKED?

2. MILYEN LÉPÉSEKET TETTÉL ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY EGYSZER MÉGIS ÉDESANYÁVÁ VÁLHASS?

3. KI MIT TANÁCSOL SEGÍTSÉGGÉNT? MILYEN ÚTBÁIGAZÍTÁST KAPTÁL MÁSOKTÓL?

4. HA NEM OKOZ GONDOT, MEGOSZTANÁD-E, HOGY MELYEK VOLTAK A LEGSÖTÉTEBB GONDOLATOK, MELYEKET A MEDDŐSÉGGEL KAPCSOLATBAN ÉREZTÉL MAGADDAL VAGY MÁSOKKAL SZEMBEN?

5. ÉREZTÉL-E BŰNTUDATOT AMIATT, HOGY VALAMIT ROSSZUL TETTÉL AZ ÉLETEDBEN, VAGY NEM VOLT MEGFELELŐ AZ ÉLETVITELED? VALAMIT MÁSKÉPP CSELEKEDNÉL, HA ÚJRA KEZDHETNÉD?

6. MILYEN ÉRZÉSEID VOLTAK A MEDDŐSÉGGEL, HOGY LÁTOD EZT MOST XY ÉV ELTELTÉVEL?

7. KI VAGY MI ADOTT ERŐT AHHOZ, HOGY E SZEMÉLYES TRAUMÁD UTÁN ÉRTELMÉT ÉREZD ÚJRA AZ ÉLETEDNEK, HOGY FOLYTATNI TUDD AZT? MIKOR ÉREZTED, HOGY „TOVÁBB TUDSZ LÉPNI”?

8. MIKOR ÉREZTED (ÉREZTED-E EGYÁLTALÁN), HOGY A TRAUMA MEGERŐSÍTETT ÉS “ÚJ EMBERRÉ” VÁLTA? VÁLTOZTAK-E INTERPERSZONÁLIS (MÁSOKKAL VALÓ) KAPCSOLATAID? VÁLTOZOTT-E ÉLETSZEMLÉLETED?

9. MIK SEGÍTETTEK SZÁMODRA A MEGBÉKÉLESBEN, A GYÓGYULÁSBAN, A FELÉPÜLESBEN A GYERMEKTELENSÉG FELDOLGOZÁSA KAPCSÁN?

10. MIKOR DÖNTENÉL (DÖNTÖTTÉL) ÚGY, HOGY HA VÉRSZERINTI ÉDESANYJA NEM LEHETSZ A GYERMEKEDNEK, SZÍVSZERINTI MÉG IGEN? ELGONDOLKODTÁL AZ ÖRÖKBEOGADÁSON?

11. EMELKEDETTEBB, ESETLEG SPIRITUÁLISABB IRÁNYT VETT-E AZ ÉLETED EZUTÁN? HOGY ALAKULT A TÖRTÉNEK UTÁN A HITTEL VALÓ KAPCSOLATOD?

12. ÉRTELMEZTED-E A TRAUMÁT TÁGABB PERSPEKTÍVÁBÓL? MIT CSINÁLSZ AZÓTA MÁSKÉPPEN AZ ÉLETEDBEN?

Sinkovics Szilvia

ENDOMETRIÓZIS, MEDDŐSÉG – KÖZÖSEN KÖNNYEBB LENNE MEGOLDANI A PROBLÉMÁKAT!

Mit érezhet egy nő, ha megtudja, hogy nem vagy csak nagyon nehezen lehet gyermeke? Kétségbeesést, reménytelenséget, csalódottságot, tehetetlenséget, magányt, elszigeteltséget, szomorúságot, dühöt, elkeseredettséget, szorongást, pánikot... – Ma Magyarországon minden negyedik-ötödik pár meddőséggel küzd, amelynek hátterében sok esetben az endometriózis áll. Mayer Éva képzőművész gyakran választ társadalmi és szociális témákat munkáihoz. Most férjével, Majoros Áron Zsolt szobrásszal a művészet nyelvén hívja fel a figyelmet az endometriózissal élők problémáira és a reményeire, így szeretnének hidat képezni a gyermekes és gyermektelen párok között.

– A művészetben nincs tabu? Ezt azért kérdezem, mert kiállításotok, a „Bölcsők” az endometriózisról, illetve a meddőségről szólt. Az installációt Felvidéken, Komáromban, a Limes Galériában állítottátok ki először, egy egykori templom deszakralizált terében. Ahogy belépünk, Bandor Éva Jászai Mari-díjas színésznő hangján szóltak az érintettek, mindenféle bölcsők, pontosabban kilenc bölcső, alulról megvilágítva, némelyikben megjelent a gipszből formált baba, némelyikben pedig nem. Nagyon erős szimbólum. Erről pedig nemhogy a művészetben, de a hétköznapi életben sem nagyon beszélnek.

– Számos olyan alkotással találkozhatunk, amelyek az anyaság, a gyermekvárás témáját dolgozzák fel, hiszen annyira elementáris élmény az ember életében, hogy sokan foglalkoztak vele a művészetben belül. Az endometriózissal, a meddőség érintőlegességének összekapcsolásával viszont még nem találkoztam a képzőművészetben, elég speciális terület, tabunak számít minden téren. A kiállítás sokakat megmozgatott, valószínűleg azért, mert nagyon életszerű, hűsbavágó, egyszerre ad reményt, de a nyers valóságot is közli. A statisztika szerint ugyanis minden negyedik-ötödik pár a gyermektelenséggel és ezzel együtt a meddőséggel küzd. Sokan nem tudják, hogy körülbelül a csoport felénél a probléma hátterében endometriózis áll, és előfordul, hogy soha nem is derül ki. Fontos volt számomra, hogy szimbolikusan és gyakorlatilag is a férjemmel dolgozzak

együtt társszerzőként. Munkánkkal szeretnénk felhívni a figyelmet az endometriózisban szenvedő nőkre és a betegségükkel járó problémáikra. Nekik nemcsak a fájdalom keseríti meg az életüket, hanem a krónikus betegség gyakran meg is fosztja őket az anyaság élményétől. Ez a betegség ugyanis sokszor meddőséghez vezethet, statisztikailag 50 százalékban, amely rémisztően magas szám.

– Miért tabu az endometriózis?

– Nem az tabu, hanem a meddőség. Sokszor megbélyegzik azokat, akiknek nincs gyereke, bele sem gondolnak, hogy mi lehet a háttérben. Rengeteg a tapintatlan kérdés, ami fájó, és beleég az ember tudatába.

– A „Bölcsők” a doktori mestermunkád volt, amelyet férjeddal, Majoros Áron Zsolt szobrászművésszel közösen alkottatok meg. Miért pont ezt a témát választottátok?

– Magyarországon a beteg tájékoztatás kielégítő, a szakmai cikkek és az ehhez kapcsolódó csoportok száma folyamatosan bővül. A szlovák helyzetről mindez nem mondható el, szinte alig foglalkoznak a témával, nem lelhető fel megfelelő számú szlovák szakirodalom, és nincs ehhez kapcsolódó közösségi fórum sem. Ezért is Szlovákiában mutatjuk be elsőként a kiállítást. A téma kutatásánál a magyarországi működtetésű, „Endometriózis Támogató Csoport” körében, a Facebookon tartottam felmérést, az érintettek válaszai hozzájárultak a munka tartalmához. Anonim kérdőív segítségével állítottam össze kérdéseimet, amely folyamatosan bővül. Valós adatok, élettörténetek és tapasztalatok elevenedtek meg Bandor Éva színművész hangja által.

– A magánéletről egy fontos részletét mutattátok meg. Nem volt bennetek félelem?

– Egy darabig gondolkodtunk, hogy jó ötlet-e ezt a nyilvánosság elé vinni, de úgy gondoltuk, hogy ha már ilyen régen benne vagyunk, akkor vállaljuk fel. Hiszen nemcsak a nőt érintő problémáról van szó, hanem ugyanúgy részese a párja is, akár az egész család is. Végül kiderült, hogy nagyon jól tettük. Sokan megkerestek azzal, hogy segítenének, ajánlottak jó orvosokat, megoldásokat. Az emberekben ott lakozik a jó szándék. Volt olyan is, aki tőlem kért segítséget az endo-

metriózissal és a kivizsgálásokkal kapcsolatban.

Fontos a támogató közeg, az, hogy közösségben meg tudjunk beszélni akár a tabutémákat is. Mindig a szépet mutatjuk, de közben rengetegen magányosak, már nincsenek vagy alig működnek megtartó közösségek, pedig a közös tapasztalat segítségével sokkal egyszerűbben meg lehetne oldani a problémákat. Az „Endometriózis Támogató Csoportban”, a Facebookon a betegséggel érintettek valóban azt érezhetik, hogy nincsenek egyedül a problémáikkal. Valódi történeteket, tanácsokat olvashatunk egymástól. Ennek a betegségnek sajnos sok arca van, és még mindig nagyrészt gyógyíthatatlan és kiújuló sajnos.

– Hogyan lehetne ilyen közösségeket létrehozni a valóságban is?

– Az én eszközeim a kiállításaim, illetve beszélgető esteket is szerveztem már a kiállításhoz mellé, ahova eljöttek szakemberek, lelkész vagy pszichológus. Az Endometriózis Facebook-csoport például többször hirdet meg olyan találkozókat, országos fórumokat, ahova elhívják specialistákat, orvosokat, pszichológusokat, természetgyógyászokat, segítő szakembereket, és az érintettek kérdezhetnek tőlük, de egymással is megoszthatják személyes tapasztalataikat.

– Az installáció része az is, hogy a csoport tagjainak legerősebb mondatait táblán olvashatjuk. Nem ismerted őket személyesen, mégis hihetetlenül megnyíltak, a legbensőbb érzéseiket osztották meg veled. Ez vajon minek köszönhető?

– A visszajelzések szerint sokaknak jól esett, hogy ki tudták írni magukból a történeteket. Ahogy mondták, a kérdőívem nem statisztikai kimenetelű, sokkal inkább pszichológiai alapú, a személyes történetekre fókuszáló kérdéssorral. Például kíváncsi voltam, melyek voltak azok a legsötétebb érzések, amelyeket a meddőséggel kapcsolatban éreztek magukkal vagy másokkal szemben.

Éreztek-e bűntudatot amiatt, mert rosszul tettek valamit az életben, vagy nem volt megfelelő az életvitelük; mi vagy ki adott erőt ahhoz, hogy a trauma után újra értelmét érezzék az életüknek? Mi segített a megbékélésben, újraértelmezték-e az életüket, változott-e a hitük?

A hölgyek pedig készséggel és nagyon őszintén válaszoltak: „Kétségbeesés, reménytelenség, fájdalom, mérhetetlen csalódottság, tehetetlenség, magány, elszigeteltség, szomorúság, düh, elkeseredettség, szorongás, pánik” – mesélt például az egyik érintett arról, hogy mit

érezett, amikor megtudta, hogy soha vagy csak nagyon nehezen lehet gyermeke.

Egy másik hölgy például a következőket írta: „Nem láttam a jövőt, nem tudtam gyerek nélkül elképzelni. Akkor mondtam a férjemnek, hogy keressen mást, aki tud neki gyereket szülni. Ő mellettem maradt, és ma boldog szülők vagyunk”. Van, aki arról számolt be, hogy ez sem törte meg a hitét: „Mindig is hívő voltam. Igazán egy gyász feldolgozása erősítette meg a hitemet. Azóta is töretlen, van mibe kapaszkodni.”

– Volt valamilyen konklúziója a válaszoknak?

– Szerintem az, hogy nem szabad feladni. A remény, a türelem. A kérdéssor végén arra voltam kíváncsi, vajon emelkedettebb, esetleg spirituálisabb irányt vett-e az életük ezután. Értelmezték-e a traumát tágabb perspektívából? Mit csinálnak azóta másképpen? Szinte mindenkitől azt a visszajelzést kaptam, hogy igen, lelkileg megerősödtek, szorosabb lett a kapcsolatuk a családjukkal, letisztultak a barátságaik. Ilyen nehézségek után csak az marad meg, ami igazi. Ezek a nők például nagyon tisztelik a férjüket, hogy velük maradtak, érdekes módon csak egy-két esetben lett válás a vége.

Türelmesebbé váltak, többen stresszmentesebb munkahelyre váltottak, elkezdtek lelki síkon is foglalkozni magukkal, ma már sokkal tudatosabb és egészségesebb életmódot folytatnak.

– Úgy érzem a szavaidból, hogy ha nem is tudatosan, de a „Bölcsők” című alkotás egyfajta küldetést is jelent számotokra.

– Az volt a célunk, hogy felhívjuk a figyelmet erre a problémára. Szerettünk volna hidat képezni a gyermekesek és a meddő párok között, szerettük volna elérni, hogy azok, akiknek van gyermekük, empátiával forduljanak azok felé, akiknek nagyon nehezen vagy talán sosem lehet.

– A művészet közelebb tudja hozni a társadalmi problémákat az emberekhez?

– Akik fogékonyak erre, azokhoz igen. Az a tapasztalatom, ha te magad megnyílsz, és a legbelsődből szólsz, akkor a „közönség” is bátrabb lesz, utána ők is könnyebben osztják meg élményeiket. A kiállításokhoz kapcsolódó beszélgetések is mindig az élet mellett szólnak, annak ellenére, hogy nehéz témák kerülnek előtérbe.

Mayer Éva, Majoros Áron Zsolt
Bölcsők
(2018)

Fontosabb megjelent cikkek a „Bölcsők” kiállításunkról:

BOROS Lili: Egyetemes traumák. Mayer Éva és Majoros Áron Zsolt kiállítása. Új Művészet, 2018/6, 48–49.

MISLAY Edit: A hiány és a remény bölcsői. Új Szó, 2018. 71. évf. 140. szám, 10.

Sinkovics Szilvia: Endometriózis, meddőség – közösen könnyebb lenne megoldani a problémákat!, Képmás online magazin, 2018.09.12., <https://kepmas.hu/endometriozis-meddoseg-kozosen-konyebb-lenne-megoldani-a-problemakat?fbclid=IwAR3oOhVIM60V-t8Tk6xdsU90HGILoxi8OkI5HXRzyA4hnC9FAX-uWBTaqhhQ>, letöltés ideje: 2018.10.30.

B.VIDA Júlia: Tabutémákat is feszeget alkotásaiban Mayer Éva, Magyar7, 2018.08.11.

DERZSI Bernadett: Az endometriózis, Új Nő, 2018. július 10.

TALLÓSI Béla: Fényküszöbök a művésztelepen, Új Szó, 2017.08.18.

BÁRÁNY János: Tizenöt alkotó a fény küszöbén, Csallóköz, 2017. augusztus 23.

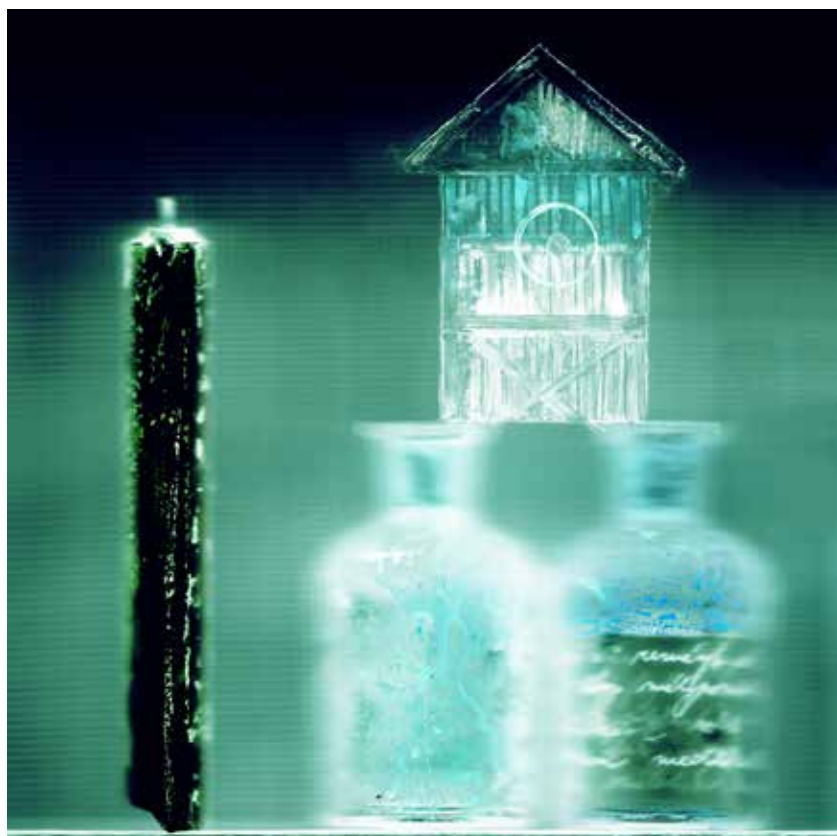
MISLAY Edit: Melengető fénnel Új Szó, 2017. augusztus 28.

DERZSI Bernadett: Magánterület Évivel, Új Nő, 2017. augusztus

Fontosabb TV interjúk:

<https://www.facebook.com/hirek.sk/videos/1834339733313187/UzpfSTYyMDQwM-TU3NDoxMDE1NjM4MDUyNjk1NjU3NQ/>

http://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/13131/158056?fbclid=IwAR30XhgV0IqU3nd-poqS-ODdbRjsZvY87WA4T-WHOranl2OUA0NVk_TNDf#1065
(16:20 perctől)

MAYER ÉVA

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET
fotófokumentáció

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Az NKA támogatásával a **“TOVÁBBÍTOTT ÜZENET”** című kiállításomat valósítottam meg a Párbeszéd Házában, Budapesten.

Megjegyzés: A kiállítás megrendezésére eredetileg a Szent István Bazilika Lovagterme adott volna otthont. A kiállító tér 2020. március közepéig renoválás alatt állt, melyről a kiállítás pályázatának kezdetén még nem volt tudomásom. Így másik térre volt szükségem a kiállítás kivitelezéséhez.

Végül meghívást kaptam önálló kiállításra a Párbeszéd Házába Sajgó Szabolcs jezsuita atyától, így a szakrális térhez igazodott a kiállítási tematika.

A kiállításához katalógus is megvalósult magyar nyelven.

A kiállítás megvalósításának időtartama: 2019.12.13. - 2020.02.25.

Megnyitó:

KÖSZÖNTŐT MONDOTT: **SAJGÓ SZABOLCS SJ**

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITOTTA: **USZKAY TEKLA MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ**

ZENE: **BETTIKA TRIO**

Tárlatvezetés:

- **Finisszázs Mayer Évával, ahol a szakrális terek funkcióváltásáról tartott előadást, melyet beszélgetés követett**

- **Katalógus bemutató**

Kérdezett: **SAJGÓ SZABOLCS SJ**

A „Továbbított üzenet” című kiállításom témájaként a hit kérdésköreit, a meddőséget és az ezzel járó traumatizált helyzetet dolgoztam fel korábbi sorozataim folytatásával és bővítésével. Számszerűen 23 alkotás volt látható változó méretekkel.

Folytattam és kibővítettem a „Lélekterek”, a „Pusztulás és Tisztulás”, a „Főbűnök” sorozataimat, melyek a „Továbbított üzenetek” sorozattal egészültek ki. Így a szakrális témák egységes vizuális formanyelvüként jól működtek a térben.

A „Továbbított üzenet” című sorozatban egyrészt szeretném felhívni a figyelmet az endometriózisban szenvedő nőkre és a betegségükkel járó problémáikra. Akiknek nem csak a fájdalom keseríti meg az életét, hanem a krónikus betegség gyakran meg is fosztja őket az anyaság élményétől. A betegség ugyanis sokszor meddőséghez vezethet, statisztikailag 50%-ban, mely rémisztően magas szám. (A meddő nők fele endometriózis érintettségű, bár legtöbbjük nem is tud róla.)

Magyarországon a betegtájékoztatás kielégítő, a szakmai cikkek és az ehhez kapcsolódó csoportok száma folyamatosan bővül. Rámutattam a meddőség problémájára, mely napjainkban minden ötödik párt érintő állapot a statisztikák szerint, s mely nagyon sok helyen még ma is tabutémának számít. A téma kutatásánál a magyarországi működtetésű „Endometriózis Támogató Csoport” és egyéb női zárt csoportokban tartottam felmérést. Az érintettek válaszai nagyban hozzájárultak a munka tartalmi megtöltéséhez, a valós adatok, élettörténetek és tapasztalatok megosztásával. Anonim kérdőív segítségével állítottam össze kérdéseimet, melyet előzetesen egy pszichológus szakemberrel ellenőriztettem.

A csoportokban a következő üzenetet írtam ki:

„TOVÁBBÍTOTT ÜZENET - IMÁK A GYERMEKÁLDÁSÉRT

Kedves Édesanyák és leendő Édesanyák!

Ezúton szeretném a segítségeteket kérni a következő önálló kiállításom tartalmi háttéréhez, melyhez személyes BABAVÁRÓ IMÁKAT gyűjtenék össze:

<https://www.surveio.com/survey/d/O9O7H6T4U1R5Y1G9H...>

A tervezett „TOVÁBBÍTOTT ÜZENET” című legújabb interaktív installációmmal szeretnék egyfajta hidat teremteni a gyermekes, illetve gyermektelen családok között a megértés és a toleráns párbeszéd előhívására. Gyermekes, várandós, illetve még várandóságra váró hölgyeket kérdeznék meg arról, hogyan imádkoznak/imádkoztak leendő gyermekükért? Milyen lépéseket tettek meg annak érdekében, hogy édesanyává válhassanak? A válaszok nagy segítséget jelentenének a munkám valós kivitelezéséhez, az életszerű adatok, válaszok, tapasztalatok megadásával. Arra kérnék szépen Benneteket, aki érintett a témában, megtisztelő lenne, ha a választ elküldené a rövid anonim kérdőívben.

Ugyanakkor munkámmal szeretném felhívni a figyelmet az endometriózisban szenvedő nőkre, rámutatnék a betegséggel kapcsolatos meddőség problémájára is.

Kiállításunk része lesz az „Együtt Könnyebb” Női Egészségért Alapítvány által szervezett Endometriózis világnap programjának. Az Alapítvány az egyetlen magyarországi hivatalos civil szervezet, mely elkötelezett az endometriózissal küzdő nők támogatása iránt. Orvosokkal, egészségügyi dolgozókkal, intézményekkel, szervezetekkel és alternatív terápiával foglalkozó szakértőkkel karöltve nyújtnak segítséget az endometriózissal küzdő nők számára.”

A Továbbított üzenet technikai kivitelezése: egyedi grafikák, vegyes technika, giclée print

A munkákat, ahogy korábbi sorozataimnál is, egyedi anyaghasználat és megvalósítási módszer jellemzi, melynek eredményeképpen ezúttal élénk, színes és egyben konceptuális alkotások születtek. Egyedi, kísérleti grafikáim üveg és akvarell anyagok, illetve különböző szkennelési, előhívási technikák kombinációjából jöttek létre. A beszkenelt, festett üveg művészpapírra nyomtatva egyedi színvilágot eredményezett, és ezek az e világon túli, fényes árnyalatok szoroson kapcsolódnak a kiállítás témájához. A levilágított üvegekbe elhelyeztem a babaváró imákat, melyek néhol jobban, néhol nehezebben kiolvashatóak.

TV megjelenés:

riport, Duna TV - Új nemzedék:

<https://mediaklikk.hu/video/uj-nemzedek-2020-02-02-i-adas-2/>

<https://www.youtube.com/watch?v=2rUwDfXmYE4&fbclid=IwAR3Gu3HAEq77Zhu5BM5aHD6h-KZa-CyXYWd7DAbFmPI4XC11TbLtezM6C1Y>

Rádió Riport:

Endometriózis betegségről riport, kérdez: Nyitrai Reiter Nóra, Pátria Rádió, Szlovákia

Fontosabb megjelent cikkek és hivatkozások a kiállításokról:

Vass Edit: Tiszta szándék, *Dunszt*, online folyóirat, 2020. április 10.

https://dunszt.sk/2020/04/10/tiszta-szandek/?fbclid=IwAR2sU5_jkhtudL-_RzxU8198tLL-GN-q6iZ5v6-vVVGboMnK4aBQCpytiQH8

<https://artportal.hu/magazin/ritter-muzeum-es-sothebys-a-magyar-muveszet-ke-helyen-is-felbukkan-nem-is-akarhogy/?fbclid=IwAR1k-Ew6w86rpk1LtuZR3huFWxrzgH-BVgK3qUYnlNoGwdwNu7q-GCaSludc>

<http://www.mke.hu/node/39579>

<https://www.programturizmus.hu/ajanlat-parbeszed-haza-kiallitas.html>

<https://www.utazitthon.hu/program/budapest/tovabbitott-uzenet-mayer-eva-kiallitas-a-parbeszed-hazaban-2019-12-13-406856>

<http://www.artlimes.hu/cikk?id=906>

<https://www.facebook.com/pg/Atelier-m%C5%B1v%C3%A9szeti-foly%C3%B3irat-148696389393360/posts/>

<https://www.facebook.com/events/p%C3%A1rbesz%C3%A9d-h%C3%A1za/tov%C3%A1bb%C3%ADtott-%C3%BCzenet-mayer-%C3%A9va-ki%C3%A1ll%C3%ADt%C3%A1sa-a-p%C3%A1rbesz%C3%A9d-h%C3%A1z%C3%A1ban/1432446700248006/>

<https://ikon.hu/cal/15763>

<https://www.computerart.hu/index.php/kiallitasaink-hireink/294-meghivo-mayer-eva-kepzomuvesz-pusztulas-vagy-tisztulas-0-3-cimu-kiallitas>

<https://www.facebook.com/events/met-gal%C3%A9ria-c%C3%ADm-h-1117-budapest-b%C3%B6lcs%C5%91-u-9-f%C3%B6ldsinti-sor-1/mayer-%C3%A9va-k%C3%A9pz%C5%91m%C5%B1v%C3%A9sz-pusztul%C3%A1s-vagy-tisztul%C3%A1s-03-c-ki%C3%A1ll%C3%ADt%C3%A1sa/444991886067788/>

<http://exindex.hu/index.php?l=hu&page=13&id=265>

A pályázati időszak alatt a következő kiállításokra került sor:

2019

Beszélgetés Ars Sacra rendezménysorozatán belül: “Művészet és hitvallás - Majoros Áron Zsolt és Mayer Éva”, Sajgó Szabolcs SJ vezetésével, Háló Közösségi és Kulturális Központ - S4, Budapest

Önálló kiállítások:

2019

Met Galéria, Budapest

„Továbbított üzenet”, Párbeszéd Háza, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:

2020

„Határtalan képzőművészet”, Szabadkai Kortárs Galéria, Szabadka (SRB)

Szabadjáték, Múcsarnok, Budapest

2019

„DUNART.COM VI-VIII.”, MAMÜ, Budapest, (HU)

„Látszatvilágok”, ACCADEMIA D’UNGHERIA IN ROMA, Róma, (I)

„Értelmezett relációk”, Bernády Ház, Marosvásárhely, (RO)

“Hegy-Torna”, Gyergyószárhegyi Művésztelep, Gyergyószárhegy, (RO)

„Ereklye”, a DUNART.COM9, Nádvorie Korona, Somorja, (SK)

„A different perspective”, Sotheby’s, London, (GB)

Art Market, Budapest

“25/20”, Kortárs Magyar Galéria, Dunaszedahegy, (SK)

“30 év a szlovákiai magyar képzőművészetből”, Limes Galéria, Komárom, (SK)

Ezúton is szeretném megköszönni az NKA nagyvonalú támogatását a kiállításom és a katalógus létrejöttéhez.

Üdvözlettel:

Mayer Éva

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET I FORWARDED MESSAGE POSTUPNÝ ODKAZ

2019.12.13. – 2020.02.25. | 13.12.2019 – 25.02.2020

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ I EXHIBITION OPENING I VÝSTAVU OTVORÍ: 2019.12.13., 17:30 | 13.12.2019, 5:30 PM
KÖSZÖNTŐT MOND I SPEECH BY I VÝSTAVU ZAHÁJI: SAJGÓ SZABOLCS SJ
MEGNYITJA I OPENING SPEECH BY I VÝSTAVU OTVORÍ: USZKAY TEKLA MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ I ART HISTORIAN I
KUNSTHISTORIČKA
ZENE I MUSIC HUDBA: BETTIKA TRIO

KÖNYVBEMUTATÓ I BOOK LAUNCH I PREZENTÁCIA KNIHY: 2020.02.21., 19:00 | 21.02.2020, 7 PM
MAYER ÉVA: „LÉLEKTEREK” I „SOULSPACES” BY ÉVA MAYER I ÉVA MAYER: „DUCHOVNÉ PRIESTORY”

CÍM I ADDRESS I ADRESA: PÁRBESZÉD HÁZA, 1085 BUDAPEST, HORÁNSZKY UTCA. 20., WWW.PARBESZEDHAZA.HU

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET

PLAKÁT
2019
Párbeszéd Háza, Budapest

A TRANSCENDENS VONZÁSÁBAN | IN THE ATTRACTION OF THE TRANSCENDENT | V PRÍŤAŽLIVOSTI TRANSCENDENTNÉHO
A PÁRBESZÉD HÁZA SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT A KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁRA | THE HOUSE OF DIALOGUE KINDLY INVITES
YOU TO THE OPENING OF THE EXHIBITION | PÁRBESZÉD HÁZA VÁS SRDEČNE POZÝVA NA VÝSTAVU

MAYER ÉVA

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET | FORWARDED MESSAGE | POSTÚPENÝ ODKAZ

2019.12.13., 17:30 | 13.12.2019, 5:30 PM

KÖSZÖNTŐT MOND | SPEECH BY | VÝSTAVU ZAHÁJI SAJGÓ SZABOLCS SJ

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA | OPENING SPEECH BY | VÝSTAVU OTVORÍ

USZKAY TEKLA MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ | ART HISTORIAN | KUNSTHISTORIČKA

ZENE | MUSIC | HUDBA BETTIKA TRIO

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ | EXHIBITION RUNS UNTIL | VÝSTAVA TRVÁ DO 2020.02.25. | 25.02.2020

2020.02.21., 19:00 | 21.02.2020, 7 PM

MAYER ÉVA „LÉLEKTEREK” KÖNYVBEMUTATÓJA | BOOK LAUNCH OF „SOULSPACES” BY ÉVA MAYER |

PREZENTÁCIA KNIHY „DUCHOVNÉ PRIESTORY” OD ÉVY MAYER

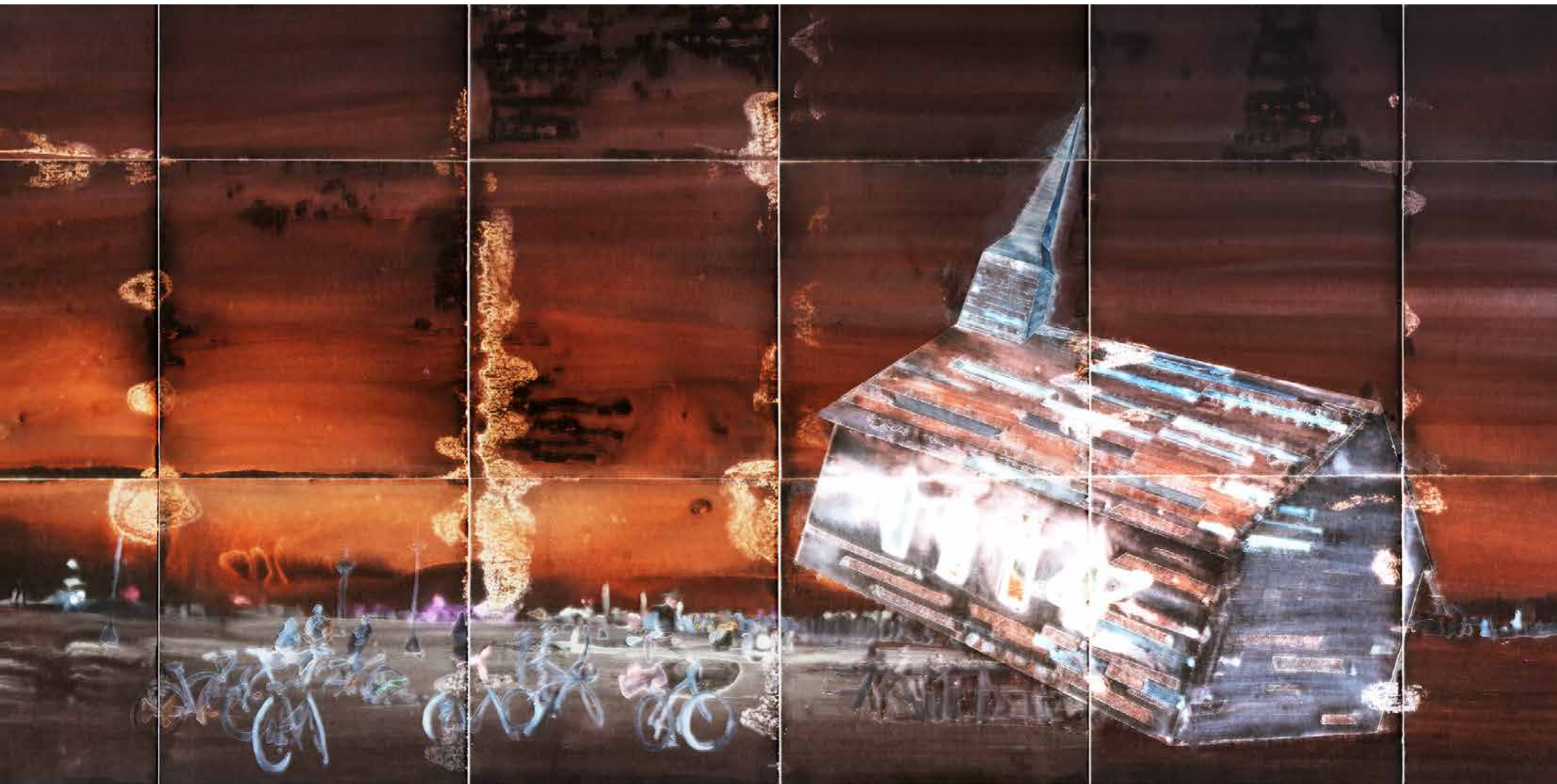
CÍM | ADDRESS | ADRESA: PÁRBESZÉD HÁZA, 1085 BUDAPEST, HORÁNSZKY UTCA. 20., WWW.PARBESZEDHAZA.HU

NYITVA | OPENED | OTVORENÉ: KEDD - PÉNTEK 15:00 - 18:00 | TUESDAY - FRIDAY 3 PM - 6 PM | UTOROK - PIATOK 15:00 - 18:00

MAYER ÉVA A KISEBBSÉGI KULTURÁLIS ALAP ÖSZTÖNDÍJÁBAN RÉSZESÜLT
ÉVA MAYER IS THE SCHOLAR OF THE MINORITY CULTURE FOND
DIELA BOLI REALIZOVANÉ S FINANČNOU PODPOROU FONDŮ NA PODPORU
KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Védelem III.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
107 x 214 cm

Védelem III. (2. variáció)
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
107 x 214 cm

Védelem II. (2. variáció)
2018 - 2019
egyedi vegyes technika, giclée print
107 x 214 cm

Főbűnök II. (2. variáció)
2018-2019
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
107 x 214 cm

Védelem VI.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
105 x 103 cm

USZKAY TEKLA

Továbbított üzenet – Mayer Éva kiállítása a Párbeszéd Házában

2019. december 13 – 2020. február 25.

Mayer Éva munkásságát a kezdetek óta követem. Diploma kiállításukon találkoztam vele és ez a találkozás meghatározó volt, attól a ponttól szakmai diskurzusaink és baráti beszélgetéseink éppolyan természetességgel folytak egymásba, mint amilyen természetességgel él munkáiban a személyes jelenlét, az őszinte megnyilatkozás, a legbelső indíttatásból eredő alkotói tevékenység.

Bár számos dologgal foglalkozik Éva: tanít, szakmai eseményeket szervez, tervező grafikusként dolgozik, ha kell – mind ezekbe hitelesen teszi bele magát. Alkotói tevékenységét külön figyelemre méltónak tartom, azt gondolom, hogy fiatal kora ellenére méltán elismert. Művei a személyes síkon, a magánszférán túlmutatva olyan társadalmi problémákat feszegetnek, amelyek éppen nem kapnak elég reflektorfényt, vagy ha igen, ő akkor is új aspektusokkal gazdagítja, új megvilágításba helyezi a témát. Az élete tehát folyamatos kifelé és befelé figyelés, 100%-os jelenlét abban, amivel épp foglalkozik és az érzékeny intellektusából fakadó reflexió, melynek eredménye műveiben összpontosul.

Témái párhuzamosan bontakoznak ki életének eseményeivel, belső vívódásaival és szociális közegeiben megélt tapasztalataival, miközben kísérletező kedvének köszönhetően folyamatosan új, teljesen saját technikákat alkalmaz. Grafikusként az elsők között volt, aki installációkban, terekben, helyspecifikus művekben gondolkodott már „kezdő” művészként, de sosem állt meg egy-egy ötletnél. Képes folytonosan megújulni és ettől lesznek munkái mindig rendkívül érdekesek. A grafika amúgy is kísérletezős műfaj, hiszen a számos analóg technika mellett a digitális módszerek alkalmazása révén technikai értelemben talán a leginkább képlékeny, tág kereteket megengedő ága a képzőművészetnek. Mayer Éva pedig ezeket a kereteket újra és újra bővíti, ahogyan két legutóbbi – folyamatosan bővülő – sorozata a Lélekterek és a Pusztulás vagy Tisztulás esetében is tette.

A Lélekterek sorozat 16 darabja úgy készült, hogy a művész a képet akvarellal üvegre festette, majd azt beszkenyelte, átvilágította. Ennek következményeképp a festett színek inverzét kapta vissza a víztiszta opálplexin. Az eredmény egy egészen erőteljes színvilágú fél-absztrakt kompozíció, amely az éjszakai nagyváros hangulatát egyszerre misztikus, transzcendentális és rideg, elidegenítő fátyolba borítva tükrözi vissza. A városképek elképzelt fantasztikus metropoliszokat sejtetnek, melyeknek fénylő pontjai és azok halmazai az egészen privát mikrokozmosz és az univerzum kozmikus szerveződésének egyetemes rendjét hirdetik. Ezeket a városképeket helyenként a Tízparancsolat Braille-írással beleszótt tételei teszik teljessé.

A Lélekterek városai tele vannak láthatatlan lakókkal, mégis az áthatolhatatlan elmagányosodás, a vihar előtti csend uralja a képeket. Az egyetlen közvetlen emberi jelenlétet a feltartott kezek jelzik. Az ókeresztény és bizánci gyökerekig visszamenő ikonográfiákban gyakran előforduló gesztus a feltartott kéz, melynek hangsúlyosan szimbolikus védelmező, áldó jelentése ezeken a modern képeken ugyanúgy él. Ennek a keresztény művészetben nagy hagyományú ikonográfiának a megidézése vizuálisan erős szakrális színezetet ad a munkáknak, és az elidegenedés ellenpontjaként kiegyensúlyozza a látványt.

A Pusztulás vagy Tisztulás című sorozat a korábbi Lélekterek párdarabjaként, vagy ha úgy tetszik folytatásaként is felfogható. Nem csupán azért, mert a képek azonos technikai eljárással készültek, hanem mert kis nézőpontváltással utóbbi is a modern kor válságait, a társadalom és az egyén nézőpontjából feszegeti.

A Főbűnök címmel ellátott képek tűzvészei hatalmas pusztulást, megállíthatatlan károkat sejtetnek. A Főbűnök olyan bűnök, melyek minden további bűn gyökerei, azaz további rombolást,

amortizációt vonhatnak maguk után, a személyiség nagyobb torzulásaihoz vezethetnek. A bibliai történet, mely a Szodoma és Gomorra városát sújtó tűzvész körülményeit, okait és a következményeket meséli el, ma már a bűnök megtorlásának egyik kultúrtörténeti szimbóluma. Ezt a történetet idézi meg Mayer városégése, melynek ugyanakkor értelme a pozitív hozadék, azaz hogy a tűz tisztító tűz, valami újnak, megújulónak a táptalaja.

Mayer Éva valamiért aktuálisnak, hangsúlyozandónak érzi a bűnökről, a tízparancsolatról való gondolkodást és – amennyire őt ismerem –, ez nem csupán saját hitéhez, vagy vallásos magatartáshoz kötődő szakrális művészet művelését jelenti, hanem egy felekezetek és nézetek felett álló, abszolút erkölcsi értékek utáni vágy manifesztumát. A templom Éva műveiben nem csak az egyház bázispontjainak szimbóluma, de egész társadalmunk, kultúrtörténetünk ékköve, évezredek keresztény kultúránk lenyomata, gyökereink bizonyítéka, identitásunk alappillére.

Ahogy a kiállítás középpontja, a kiállítóter, a templom apszisa felé közelítünk, a művek témái úgy oldódnak fel, valami magasztosabb végkimenetelt előjelezve. A kibillenő, felfelé mozduló templomok szinte megszemélyesülnek ebben a kontextusban, egyensúlyukat keresve a nézőből is oldaltalmazó, védő magatartást hívnak elő. A Védelem I. című képen a templom már nem csak felbillen vagy lebeg, hanem felfelé tart, a megdicsőülés pátosza lengi körbe.

A kiállítás a Párbeszéd Házában igazán komplex egységbe fogja össze ezeket a munkákat, a sorozatokat. Az egyes témák reflektálnak a székesegyházakban és templomokban oktató célzattal felfestett freskókra, modern képi világot és technikákat klasszikus témákkal ötvözve. Ezért azt gondolom, hogy ez a kiállítás egyedi, különleges atmoszférával bír, amelyet tiszta szívvel ajánlok az Önök és a látogatók figyelmébe.

Elhangzott a kiállítás megnyitóján 2019. december 13-án.

Lélekterek XV-XIV.
2019
egyedi vegyes technika
105 x 103 cm
50 x 50cm

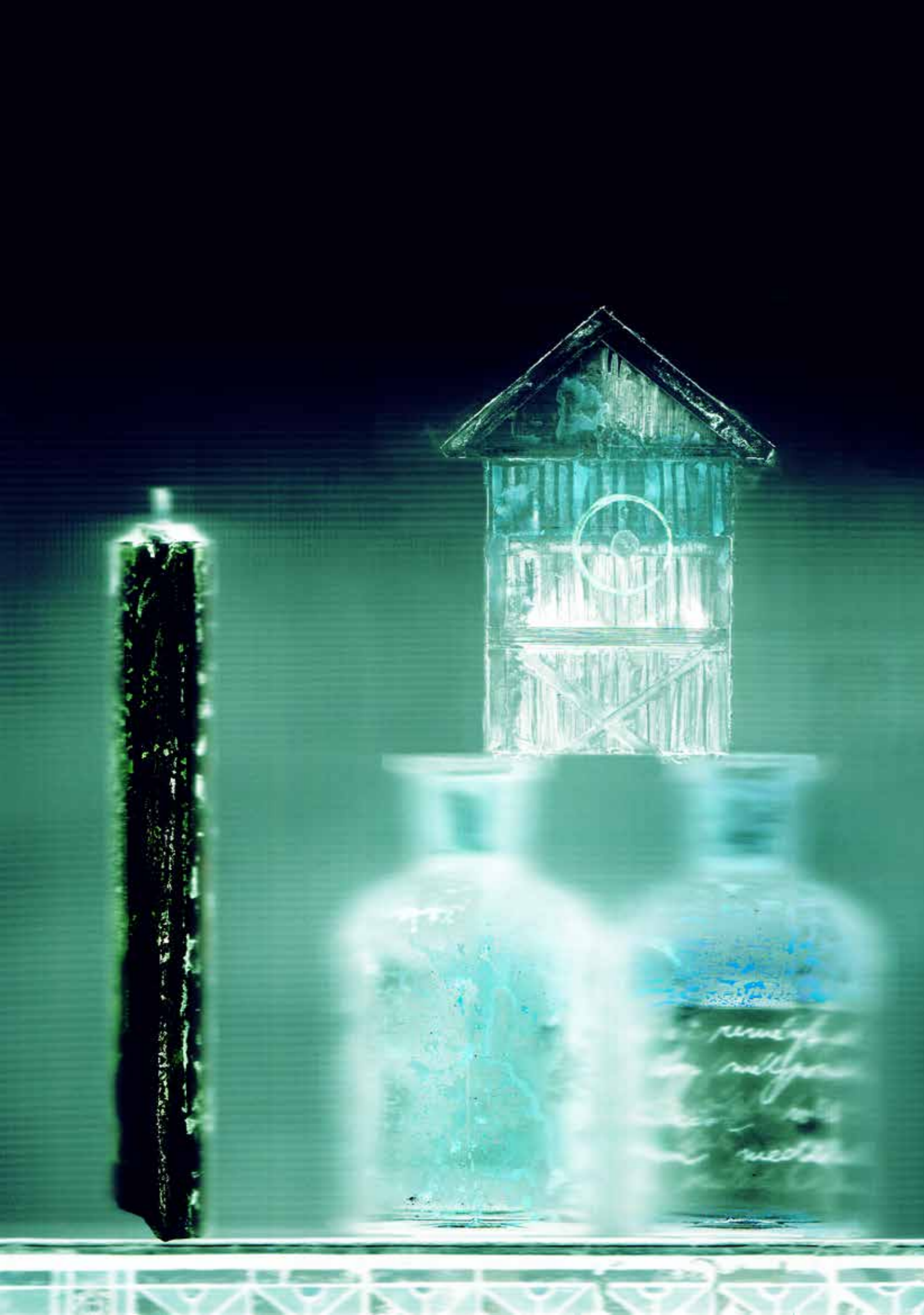
Főbűnök IV.
Védelem I.
Bevésődés
2018-2019
egyedi vegyes technika,
giclée nyomtatás
105 x 103 cm

Továbbított üzenet I-III.
2019
egyedi vegyes technika,
giclée nyomtatás
87 x 67 cm

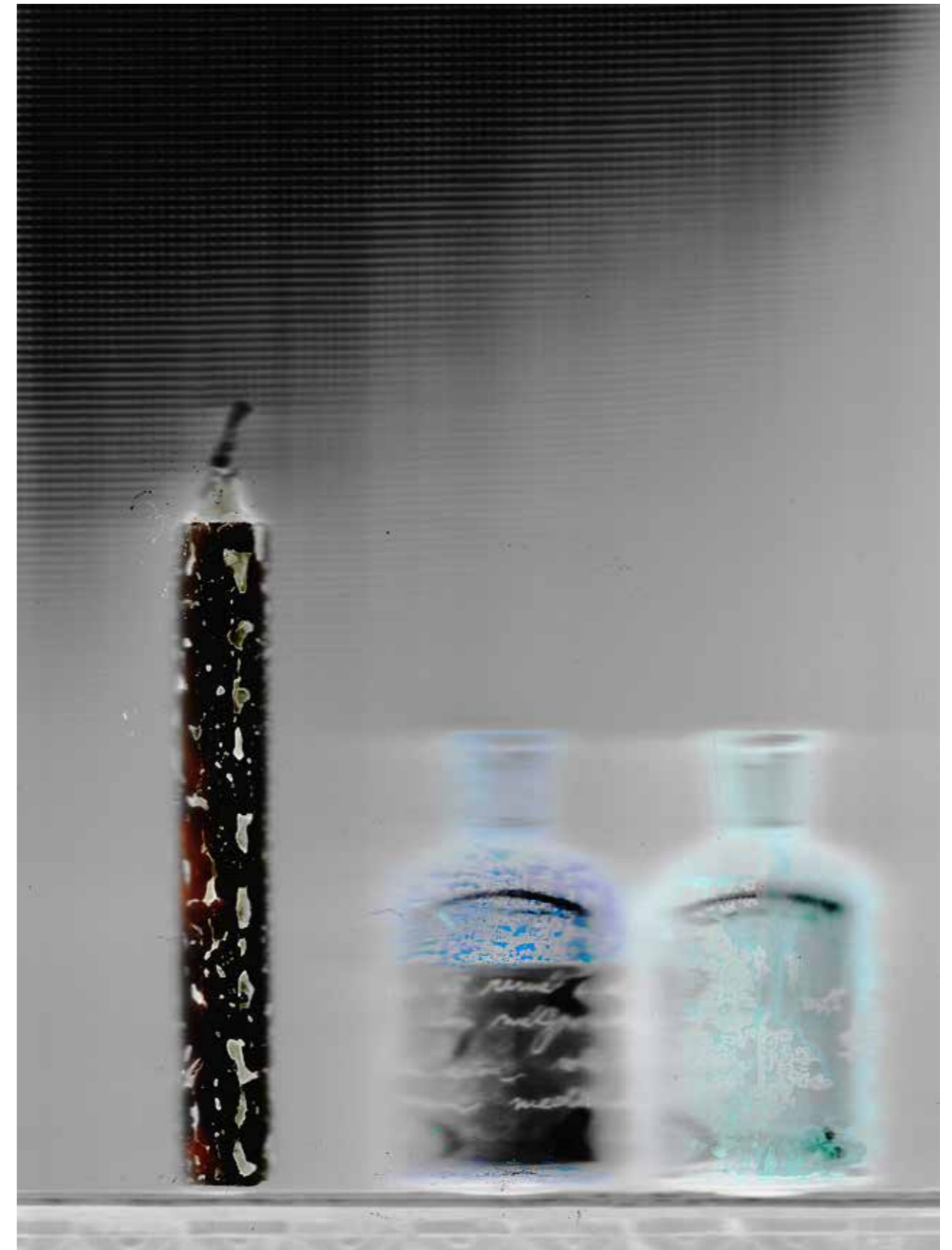
Továbbított I-II.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
87 x 67 cm

Továbbított III.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
87 x 67 cm

Továbbított IV-V.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
87 x 67 cm

Továbbított VI-VII.
2019
egyedi vegyes technika, giclée print
87 x 67 cm

KIÁLLÍTÁSRÓL INTERJÚ:

2020.04.10., DUNSZT

https://dunszt.sk/2020/04/10/tiszta-szandek/?fbclid=IwAR2sU5_jkhtudL-_RzxU8198tLL-GNq6iZ5v6-vVVGboMKN4aBQCpytiQH8

VASS EDIT

TISZTA SZÁNDÉK

Mayer Éva munkáiban olyan tabutémákkal foglalkozik mint az identitás kérdésköre, a gyász, a meddőség, a betegség problematikája. A hagyományos módszerek alkalmazásán túl a kísérleti grafika határait feszegeti. Foglalkoztatja a grafika „térgrafikává” való alakítása, grafika-installációi többnyire helyspecifikusak és meghatározó, szerves részét képezik a térnek. Munkáit gyakran tervezi szakrális terekbe, ahol szokatlan párosításként egymást jól kiegészítve működik a köznapiság és a szakralitás. Az installációk mellé hangot vagy mozgóképet is szívesen társít. A képzőművész Továbbított üzenet című – nemrég zárult – budapesti tárlatából kiindulva kérdeztük.

Miért állítasz ki szívesen szakrális terekben?

Gyerekkorom óta zsigerből vonzódom hozzájuk, és nagyon inspirál a szakrális és deszakralizált terek története, mert mindegyikhez nagyon erős értékrendszer társul. Ugyan katolikus családban nevelkedtem, és ez határozta meg az értékrendünket, de soha nem éreztem semmiféle kényszerítést a részükről. A tolerancia és más vallási közösségek elfogadása számunkra kézenfekvő volt. A doktori disszertációm témája is a szakrális és a deszakralizált terek voltak, olyan templomokra és zsinagógákra fókuszáltam, amelyeket Szlovákiában kiállítótérként használnak (a disszertáció pontos címe: Szakrális és deszakralizált terek újrafelhasználása a kortárs képzőművészet a vallás, a közép-kelet-európai identitás vonatkozásában, különös tekintettel Szlovákiára). Itt is nagyon sokféle alternatíva működik, hogy te mint kiállító, hogyan gondolkodsz egy ilyen típusú térben.

Két kategóriára osztanám a szakrális és deszakralizált tereket, illetve a kortárs képzőművészetet a művész-hitközség-tér megfelelő dialógusának viszonyrendszere kapcsán. Az első a szakrális tér, ahol működő imahelyekről beszélünk, melyek elsősorban a liturgiát szolgálják. Itt még a tér tagolt a liturgikus berendezések által. A művész a szakrális tér adottságait figyelembe veheti, ezzel együtt a vallási -, nemzeti ideológiáját, a közösség identitását is. Fontos szerintem, hogy a művész alázattal közelítsen a hitközség igényeihez. Illetve, hogy világosan megfogalmazza a mű koncepcióját, elmondja technikai igényeit és kiállításának koncepcióját a hitközség részére. Ugyanakkor az is fontos, hogy a hitközség az alkotó művészi autonómia szabadságát ne korlátozza, a kortárs művészi irányzatok felé nyitottságot tanúsítson. Amennyiben ezek a feltételek megvalósulnak, a kiállítás megfelelő helyet kaphat a szakrális térben, a vallási közösséggel is működőképes lesz a dialógus.

A másik kategóriát a deszakralizált tér a művész-hitközség-tér megfelelő dialógusának viszonyrendszere kapcsán állítanám fel. A tér ebben az esetben már nem működő imahely, a liturgiát szolgáló berendezések kikerülnek a térből, letisztultabb téri környezetben installálhat a művész. Az alkotó a tér korábbi adottságaihoz reflektálhat, például a tér történelmi emlékezetére, illetve hogy milyen korábbi vallási- vagy nemzeti ideológiát, identitást képviselt. A deszakralizált terekben a hitközség már nem létező, ami ebből kifolyólag nem is korlátozza a művészi autonómia szabadságát.

Azt olvastam a kiállítás ajánlójában, hogy a különböző vallások, illetve a hozzájuk kapcsolódó kultúrák eltűnéseként is értelmezhetőek a Továbbított üzenet égő templomai. Bár nekem eszembe juttatja a romániai kommunista időszak templomrombolásait is.

Igazából nem gondoltam arra, hogy egy nagyon konkrét templomot fogalmazzak meg bármelyik alkotás esetében, mert a megfestett épületek csak az én képzeletemben léteznek, inkább egy atipikus rendszert szerettem volna létrehozni. Egyébként mondták többen is a kiállítás során, hogy az imahelyek kicsit hasonlítanak az erdélyi templomokra. Eleve a templom etimológiája és kultúrtörténeti aspektusai is nagyon szerteágazóak, ráadásul a bibliai történetekben is rengetegszer előforduló motívum. Például az Ószövetségben a templom „szent sátor, az Istennek a lakóháza”. Amellett, hogy szent helyként jelenik meg a szövegekben, Jézus a saját testéről is úgy beszél, mint templomról. Az egyház is szellemi templomnak és az egyes keresztények is az Isten templomainak nevezik magukat. A Bibliában erre több idézetet is találunk, mely tulajdonképpen háttérbe szorította a szó épület jelentését, így a templom magát az Egyházat, a hívőt és a keresztényt is jelenti: „Nem tudjátok – kérdi Szent Pál –, hogy Isten temploma vagytok, s az Isten Lelke lakik bennetek?” (vö.: 1Kor 3,10 – 17). Vagy úgy is tekinthetünk a templomra, mint a világmindenség szimbólumára, amely összeköti a földet az éggel. A mi kultúránknak egyfajta erős szimbóluma, ami egy történelmi korszaknak a rendszerét fogalmazza meg minden szinten: a gondolkodást, a kultúrtörténetet, az ideológiát.

A kiállításon látható munkáknál az összes templomot kibillentettem egy nagyon szokatlan helyzetbe. Azt vettem észre, ahogy kronologikusan sorba rendeztem őket, hogy a templom „kibillentéseim” az évek során egyre jobban lenyugodtak. A 2016-ban készült munkákban megjelenő kérdőjel vagy tűz például kicsit vibráló és nyughatatlan hatást keltenek. A Bevésődés I. hasonlít egy csapdához, a kérdőjelek elgondolkodtatnak bennünket arról, hogy egy templomban mi a szerepünk és helyzetünk? Ehhez a munkához egyébként van egy konkrét történetem is. 2016-ban Somorján, a szülővárosomban a somorjai református templomból – amely középkori alapokon nyugszik, és belső berendezése is több száz éves – az imádkozó padokat eltávolították. Ez számomra első hallásra megrázó élmény volt, hiszen zsigerileg nagyon kötődöm a régi tárgyakhoz és magához a templomhoz is. A DUNARTCOM Somorjai Nemzetközi Művésztelep első három évadának záró kiállítását oda szerveztük meg. A templom padjait sajnos nem tudták megőrizni a régi formájukban, új padokat helyeztek el. Megjegyzem az újakról, hogy gyönyörűen illeszkednek a térbe. Sok kommentet és véleményt olvastam és hallottam akkoriban, kinek milyen volt a kapcsolata és kötődése a régi padokhoz, mit szólnak a változásokhoz. Voltak idősebb hívők, akik megsiratták a régi padok eltávolítását, melyekben már az időközben elhunyt családtagjaik is imádkoztak korábban. Úgy láttam, sokan traumaként élték meg a változást. Ezért azt terveztem, hogy ezt az eseményt feldolgozom egy új sorozatban.

Érdekelt, hogy bármely vallási közösség hogyan éli meg a változást vagy akár a kollektív traumát a saját imádkozási helyének váratlan megváltozásával, megváltoztatásával.

Talán ezzel a vallásos kötődésről is mondhatok valamit: a hithez vagy a személyes tárgyakon keresztül megélt vallásos élményhez ragaszkodunk-e, illetve mit tekintenek valóban az emberek hitnek?

Ha személyes aspektusból nézem ezeket a képeket, akkor a kételkedést, a hit megrendülését is eszembe juttatja. Ha pedig azon a nyomvonalon megyek tovább, amit mondtál, hogy a test maga a templom, akkor pedig a saját egészségünkbe vagy a saját testünkbe vetett hit megrendüléséről árulkodnak, főleg akkor, ha valakinek komoly egészségügyi problémával kell szembenéznie.

Bennem a hit nagyon stabilan megvan, viszont az egészség témakörre rátapintottál. Valószínűleg nálam a tudatalattimban a templom motívum kérdőjelekkel és tüsszel inkább emiatt jelenhettek meg. Viszont fontos számomra az, hogy az egyéni tapasztalataim, a személyes élményeim a kollektív tudathoz is kapcsolódjanak.

Az alkotás során próbálok elereszteni az egyéni gondokat, az egót, mert úgy gondolom, hogy egy művésznek soha nem szabad annyira a saját nehézségeit kivetíteni, hogy ez a befogadónak már sok és zavaró legyen. A mondanivalót le kell csupaszítani egyfajta vizuális kódrendszer használatával.

Szerintem az a jó munka, ahol sok emlékkép vagy emlékkód kapcsolódik be és hívódik elő. Mindenkinek picit más archetípusai, emlékei, tapasztalatai rögzülnek az élete során, amelyek az alkotás befogadása közben aktiválódnak. Benned is más, meg bennem is más emlékkép hívódik elő, pont ez a kommunikáció izgalmas az egész alkotási folyamatban és befogadásban.

Amikor például 2018-ban férjemmel – Majoros Áron Zsolt szobrászművésszel – együtt létrehoztuk a Bölcsők című kiállításunkat, az volt a célunk, hogy felhívjuk a figyelmet a meddőség, az endometriózis betegség összefüggéseire. Ugyanakkor szerettünk volna hidat képezni a gyermekes és a meddő párok között. Azt szerettük volna elérni, hogy azok, akiknek van gyermekük, empátiával forduljanak azok felé, akiknek nagyon nehezen vagy talán sosem lehet. Azóta is sok reakciót kapunk a munkáról számunkra ismeretlen emberektől is. Azt vettem észre, ha te mint alkotó megnyílsz, és a legbelsődből szólsz, akkor a „közönség” is bátrabban kommunikál, és mernek beszélni magukról. Több kiállításom során szerveztünk beszélgetéssorozatot is. Azt tapasztaltam, hogy annak ellenére, hogy súlyos tabutémák kerültek szóba, mindig az életért és az élet mellett foglaltak állást a megszólalók.

Úgy érzem, hogy a munkáimmal tudok a legközvetlenebb lenni, nincs bennem semmi félelem, hogy mit tárok ki, ez az attitűd számomra a legtermészetesebb, a verbalitás viszont már tud korlátozni. Hogy visszatérjek a kibillentett templomokra, van bennem egy féltés is a világgal kapcsolatban, hogy mi lesz, merrefelé tart a civilizációnk.

Ez a féltés jelenik meg a lángoló templomok kapcsán is?

Fizikailag szinte tényleg fáj, amikor az égést festettem meg a templomnál vagy a városokban. Miközben a tűz motívumában nemcsak a pusztulás folyamata van benne, hanem a tisztítás is, a tisztítótűz asszociációját is hordozza. Ezért volt több kiállításomnak is a címe Pusztulás vagy Tisztulás. Vagy gondoljunk csak Szodoma és Gomora történetére. Nem sok kortárs képzőművész készít szakrális munkákat. Kevesen vállalják fel azt, hogy szakrális irányultságban dolgoznak. Viszont én meg úgy vagyok ezzel, hogyha valaki egy kicsit is rááll a szakrális irányra vagy szakrálisabb tematikával dolgozik, akkor szembesülhet azzal, hogy a Bibliában végül is benne van minden válasz a kérdéseinkre, az életünkre, minden helyzetre. Olyan, mint egy receptkönyv, annyira univerzális. Igazából a szabad művészet nem határolódik el semmilyen szinten sehova, gondolhatnánk ezt is. Én is egy szabad művésznek és gondolkodónak tartom magam, annak ellenére, hogy a szakrális témák mozgatnak, megpróbálok a lehető legtoleránsabb lenni minden irányba és mindenki felé.

Mi áll a Hajós(ok) című munkád hátterében? Ennek is van bibliai vonatkozása vagy inkább az életvezetésre, életútra, a hajó-hajós jól ismert toposzára reflektál?

Régóta foglalkoztat a kitelepülés, kitelepítés és betelepülés témaköre, illetve a kisebbség és a többség közötti viszonyrendszer kapcsolata, főként a felvidéki származásom miatt is. A hajósi művésztelepen fiatal korom óta többször is részt vettem. Hajós és környékén máig nagy számú sváb család él, főként a dél- és középnémet területekről, illetve a Rajna vidékéről a 18. században Magyarországra érkező telepések leszármazottai. Őseik többnyire ehhez hasonló Ulmer Schachtelt nevű hajókkal érkeztek a török idők után elnéptelenedett vidékekre. A hajó motívuma sokszor eszembe juttatja Caspar David Friedrich hajóit Az élet lépcsőfokai című festményéről. A munkámon a hajó egy kifeszített helyzetben van, miszerint rajta vagyunk egy számunkra kijelölt úton. Meg van írva mindannyiunk útja, vagy amit a Jóisten tartogat számunkra. Ez a szemlélet számomra ad egyfajta megbékélést és megnyugvást, ha nehézségeim merülnek fel. A képen megjelenik az a zebra motívum, ami a korábbi Magánterület Egopolis határán című munkáimon is többször felbukkant. A fekete-fehér szimbólumot amiatt is szeretem használni, mert sokszor annyira túl van bonyolítva az életünk, közben meg olyan egyszerű is lehetne, fekete és fehér. A zebra forma pedig áttételesen az átkelésre is utalhat.

A főbűnököt, a tízparancsolatot sokan előszeretettel járják körül, ez kortól függetlenül mindig aktuális téma. Nálad mi hívta most életre ezt a sorozatot?

Ezek olyan sorozatok, melyeket szó szerint megálmodtam, ki kellett magamból festeni. Ezeknél a munkáknál is érvényes egy nagy adag féltés a világgal kapcsolatban. A Lélekterek sorozatom 2015-ben készült a tízparancsolat megjelenítésével, a Főbűnök sorozat 2017 nyara körül készült. Az álom miatt van egy látomásos, víziószerű, misztikus jellege a képeknek. A Lélekterek sorozat darabjai a városi lét és a hit témái köré szerveződnek. Ezeket a műveket, ahogy korábbi munkáimnál is, egyedi anyaghasználat és megvalósítási módszer jellemzi, melynek eredményeképpen ezúttal élénk, színes és egyben konceptuális alkotások születtek. Egyedi, kísérleti grafikáim üveg és akvarell anyagok, illetve különböző szkennelési, előhívási technikák kombinációjából jöttek létre. A beszkenelt, festett üveg művészpapírra nyomtatva egyedi színvilágot eredményezett, és ezek az e világon túli, fényes árnyalatok szorosán kapcsolódnak a kiállítás témájához. Az elkészült munkák a reklámoktól világító nagyvárosok hangulatát idézik, de egyben magukban foglalják egy transzcendentális világ elképzelt ragyogását is.

Mindegyik alkotás városokat ábrázol, de az ábrázolás módja a realiztikustól az absztraktig terjed. A munkák egy része szöveget is tartalmaz, mégpedig a tízparancsolat Braille-írással készült átirattal. Ezek a művek erőteljesebben reflektálnak a címbe is szereplő „lélek” jelenlétére a térben, és a világra, amit bemutatnak a belső és a külső kiegyensúlyozott egységét tükrözi.

A kiállított művekben felfedezhető motívumok, többek között az ablak, a kezek, a Braille-írás egy olyan folyamatra utalnak, mely során a vakon tapogatózásból, egy hittel, lélekkel teli létezés kialakításáig juthatunk el.

A szimbolika azonban azt is magában foglalja, hogy ennek az állapotnak az eléréséhez rögzös út vezet: a kód megfejtésére, illetve egy felsőbb hatalom segítségére szorulunk.

Ebből a sorozatból a Parancsolat IV. című kép számomra egy kicsit kilóg, hiszen ezen megjelenik két tenyér lenyomata. Többféle üzenete lehetséges ennek: egyrészt jelképezheti a „megálljt!” mint egy parancsot, azaz ha tovább folytatjuk ezt a pazarló életformát, annak beláthatatlan következményei lesznek, másrészt az ikonfestészetből ismert óvó, védelmező jó szándék szimbóluma.

A kéz az, amely azt mutatja ebben a sorozatban, hogy azért mégis ott van az ember és ott van

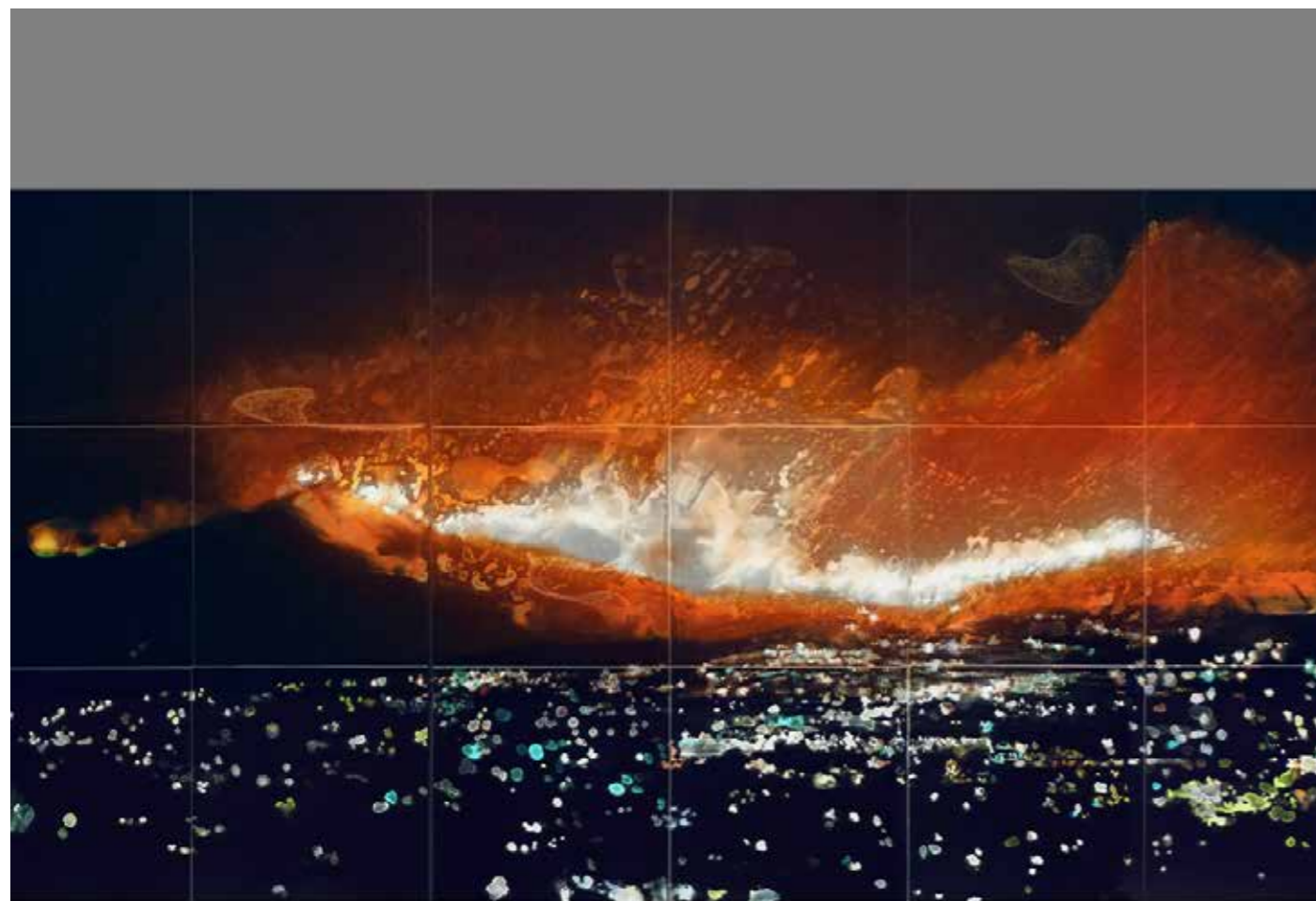
a Jóisten, aki valóban véd, és ahogy mondod is, ugyanezt gondolom, hogy ott van az a Stop!, valamint az óvó kéztartás. Már az ókeresztény, vagy a bizánci művészetben is megjelenik ez a fajta ábrázolás. Ráadásul sok vallásban a kéz szimbólum az istenség jelenlétére is utal.

Számodra mi jelent feltöltődést, inspirációs forrást?

Nagyon sokféle emberrel tartom a kapcsolatot, a barátaim között nemcsak művészek vannak. Nagyon élvezem ezt a színes halmazt, hogy mindenki mással foglalkozik a legjobb tudása szerint és mindenki hozza a saját tapasztalatait, amiből ugyanúgy tanulok. Nagyon inspiratív közeg a családom, a szüleim, akik érzékeny, művész beállítottságú emberek, a testvérem zenész, a férjem szobrász. Kifejezetten inspiratív és nagy család vagyunk, ami nekem mindig egy nagyon erőteljes pozitív forrás, amiben töltekezem.

Téged mi lendít át egy-egy nehézségen?

Ha nehézségeim vannak, sokszor eszembe jut az egyik munkám idézete: „Szerethet engem Isten, hogy ennyire próbál”. Azaz nem ok nélkül történnek velem dolgok vagy nem ok nélkül jön szembe egy téma, hanem azért, mert nekem azt valamiért meg kellett élnem, még akkor is, ha borzasztóan nehéz vagy fáj, de így már nem hadakozok annyira.

MAYER ÉVA

Pusztulás vagy Tisztulás 0.3

2019. MÁJUS 9 - 30.

A Magyar Elektrográfiai Társaság
tisztelettel és szeretettel meghívja Önt

MAYER ÉVA

Pusztulás vagy Tisztulás 0.3

című kiállításának megnyitójára.

MEGNYITÓ:

2019. MÁJUS 9.,
csütörtök, 18 ÓRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

Szombathy Bálint
képzőművész, művészeti író
Közreműködik
Gál Kinga gondolkán

KURÁTOR:

HAász Ágnes
Ruzsa Dénes
Spitzer Fruzsina

MEGHÍVÓ

**A KIÁLLÍTÁS
MEGTEKINTHETŐ:**

2019. május 9 - 30.
Kedd, szerda,
csütörtök 15-18 óráig.

CÍM: H-1117 Budapest, Bölcső u. 9. földszinti sor 1. | **TEL.:** 06 30 612 0235

INFORMÁCIÓ: MAGYAR ELEKTROGRÁFIAI TÁRSASÁG / MET

H-1116 Budapest, Adony u. 8. | elektrografia.art@gmail.com

TEL.: 06 30 657 5206

www.computerart.hu | Facebook

A GALÉRIA LÁTOGATHATÓ:

Kedd, szerda, csütörtök 15:00-18:00

MAGYAR
ELEKTROGRÁFIAI
TÁRSASÁG

Magyar Elektrográfiai Társaság - MET | Hungarian Electrographic Art Association - HEAA
H-1116 Budapest, Adony u. 8. V/24. | +36 30 657 5206

KULT
KÖZPONT

Meghívó
2019
Magyar Elektrográfiai Társaság
Budapest

MAYER ÉVA képzőművész
1983. Pozsony, Szlovákia

Budapesten, Somorján él és alkot.

Az utóbbi tizenöt évben több, mint kétszáz csoportos hazai és nemzetközi kiállításon szerepelt: Szlovákiában, Magyarországon, Romániában és Németországban, de műveit kiállították már az Amerikai Egyesült Államokban, Szlovéniában, Macedóniában, Ausztriában, Japánban, Írországban, Olaszországban is. Részt vett több külföldi művésztelepen és rezidens programon alkotóként: USA-ban, Hollandiában, Szlovéniában, Macedóniában, Romániában, Szlovákiában és Magyarországon.

Fontosabb művészeti díjak, ösztöndíjak:

2019-2018 Kisebbségi Kulturális Alap, Kultminor, alkotói támogatás, (SK)
2018 MAB Tudományos díja - A Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottságától
2018 V. Székelyföldi Grafikai Biennálé - Pulzus művésztelep díja
2017 Római Magyar Akadémia ösztöndíja
2017, 2016, 2012 Nemzeti Kulturális Alap, alkotói ösztöndíj
2017, 2015, 2013, 2012, 2011 Szlovák Köztársaság Kormányhivatala a Nemzetiségi Kultúrák Programja, alkotói támogatás, (SK)
2015 Erasmus plus – DLA kutatói ösztöndíj
2013 Munkácsy Mihály-díj
2013 „Reformáció és tolerancia” pályázat díja, Magyarországi Evangélikus Egyház
2012 Artist residency, International Center of Art and Sustainable Development „Art Point – Gumno”, Sloeshtica, (MK)
2012 Magyar Képzőművészeti Egyetem Doktori Iskola állami ösztöndíja
2011 Zsűri díja, "MEGA-PIXEL 2010" Digitális Alkotások Országos Tárlata
2009 IV. Országos Művészeti Diákköri Konferencia, Képgrafika I. – 1. díj
2008 Kondor Béla Alapítvány díja
2006-2007 Erasmus-ösztöndíj, Crawford College of Art and Design (CIT) - multimédia szak, Cork, (IR)
2006 Barcsay Jenő Alapítvány díja – fődíj
2005-2006 Magyar Köztársasági ösztöndíj
2003-2008 Oktatásügyi Minisztérium tanulmányi ösztöndíj

www.mayereva.hu

MAYER ÉVA: Gondolatok a munkáimhoz

Munkáimban évek óta foglalkozom az aktuális társadalmi, szociológiai problémákkal, melyek szorosan összeköthetőek a személyes életemben megtapasztalt élményekkel, kérdésekkel. Gyakran tabu-, vagy tabunak látszó témákat boncolgatok, mint a betegség, elmúlás, a gyász- vagy műtfeldolgozás, valamint a gyógyulás, a hittel, a vallással, a szakralitással kapcsolatos kérdéskörök gondolatisága.

Foglalkoztat az egyén és a társadalom viszonya, a kelet-közép-európai identitás mibenléte, a társadalmi-kisebbségi konfliktusok és az előítéletesség problematikája. A személyességen túl azon vagyok, hogy munkáimmal általánosabb érvényűvé formáljam a mondanivalót a kollektív tudat bevonásával.

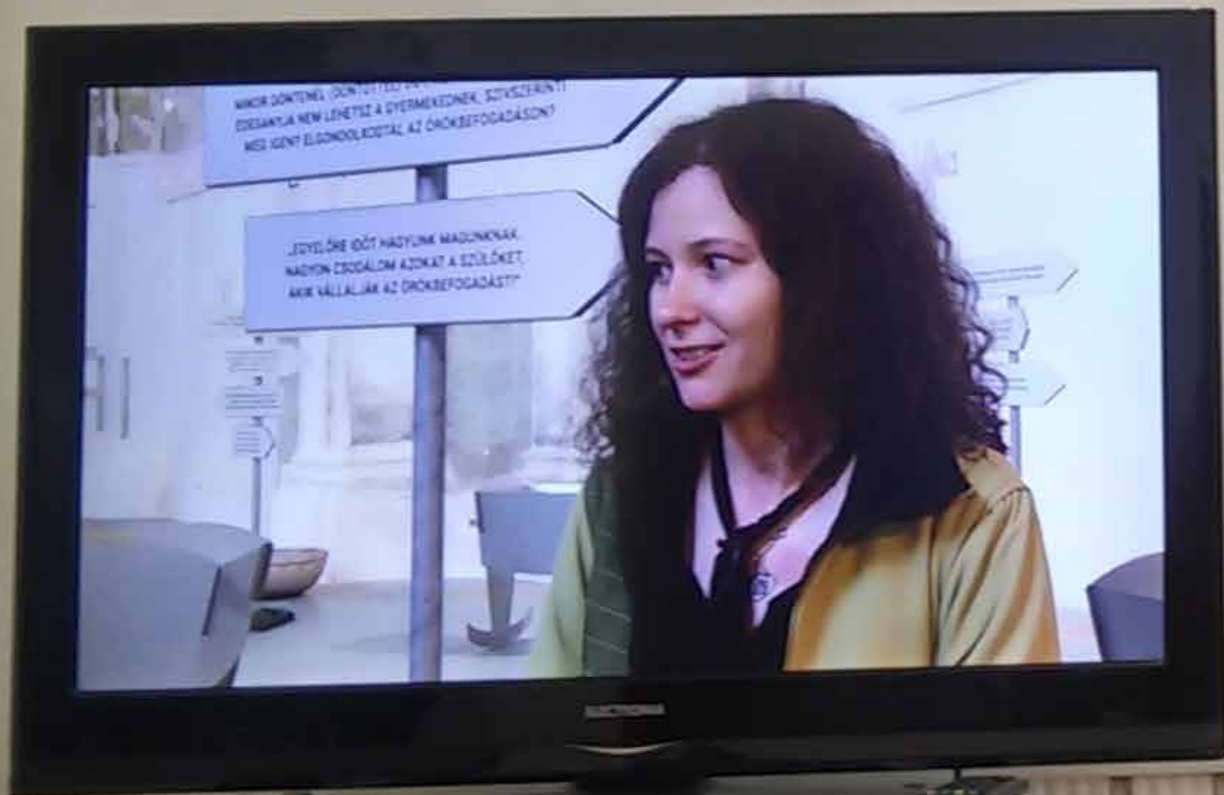
Az egyes képzőművészeti műfajok határainak feszegetésével, illetve összekapcsolásával célolok, hogy a legmegfelelőbb módon interpretálják témáim sokoldalúságát. Töreksem arra, hogy alkotásaimmal elősegítsek egyfajta interaktivitást, közlékenységet, hogy nyitottságra, elgondolkodásra, együttműködésre, toleranciára serkentsem a közönséget – nem csupán tematikai, hanem egyéni műfaji/technikai megoldásaim révén is, figyelve a befogadó közösség reakcióit a témákról.

Legfontosabb számomra, hogy munkáimon keresztül próbáljak segíteni, rávilágítani olyan témákra, melyekről nem szívesen gondolkodunk, beszélünk, pedig életünk szerves részei. A kiállításaimnak köszönhetően azt tapasztalom, hogy a befogadók is képesek nyitabban, közlékenyebben kommunikálni a traumatizált témákról.

Főbűnök 2., 2017., giclée print, 105x103 cm

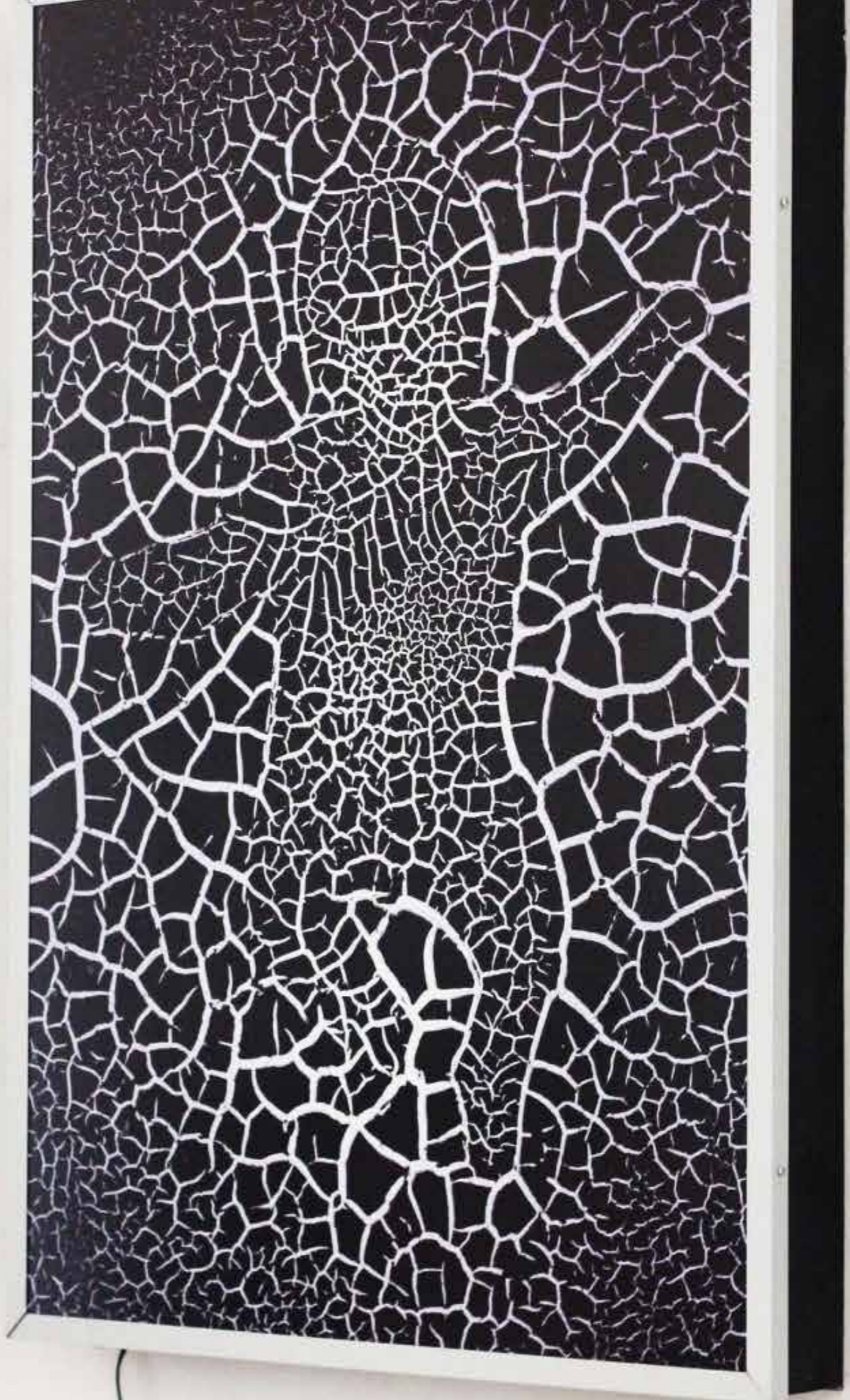
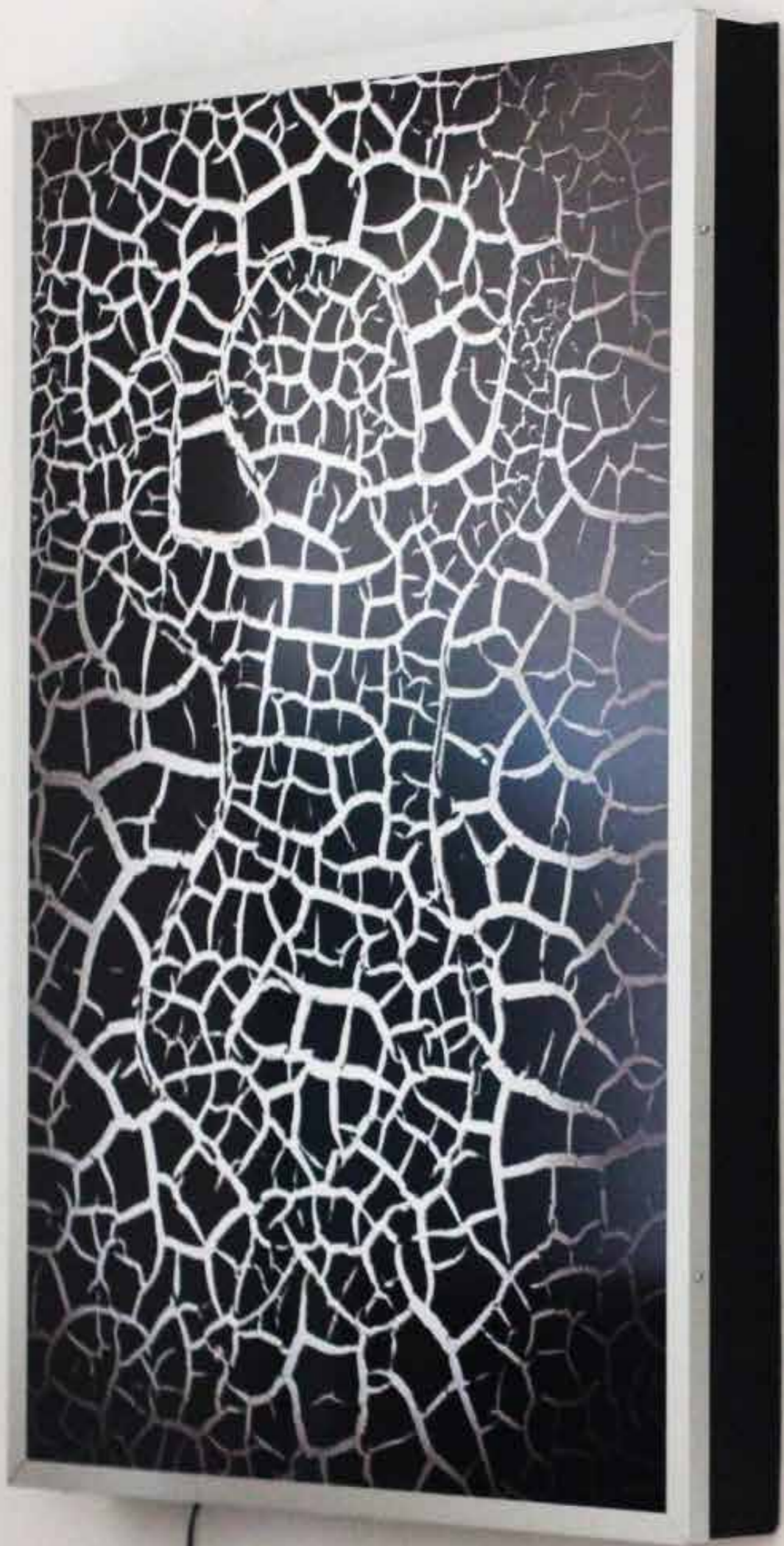

Riport az endometriázról
2018-2019
video

White Cell
Museum Art
2010

SZOMBATHY BÁLINT

Ha még a 70-es években lennénk, akkor azt mondhatnánk, hogy Mayer Éva angazsált művész. Akkoriban volt ennek a jelzőnek egy nyomatékosan pozitív jelentése, amin azt értettük, ha valaki kényes társadalmi, szociális vagy politikai problematikák szálaít fűzi a munkáiba, avagy ilyenekre építi munkásságának a törzsét. A fogalom kikopott, de ma sincs ez másképp. Mármint az, hogy a művészi érzékenység esetenként kilép a magánszféra holdudvarából, hiszen tág sugarú emberi gondok most is vannak szép számmal: olyanok, melyekről nyíltan és szabadon, és olyanok is, melyekről bártortalanul, burkoltan teszünk említést, mert még tabunak, ismeretlen területnek számítanak.

Nőművészeink esetében nem igazán elterjedt magatartási és gondolkodási forma a „rázósnak” minősülő közösségi problémák művészeti kibeszélése, hiszen társadalmunkban, a közéleti szférában még igencsak tartja magát az elavult patriarchális nézet, hogy a nőnek elsősorban a konyhában és a bölcső mellett van a helye, abban a járulékos világban, amely csupán kiegészítője a férfiak kreálta világnak. A bölcsőt említve pedig ide is idézhetjük Mayernek a komáromi Limes Galériában – Majoros Áron Zsolttal közösen – megvalósított templomi installációját, mely által a női meddőséggel kapcsolatos kérdéseket feszegette, bölcsőket állítva a térbe, melyekben grafikai munkákat helyezett el.

Mayer nemcsak gyakorlatilag, hanem elméletileg is különös érzékenységgel viszonyul a szakrális és a deszakralizált terekhez. Doktori tudományos értekezésének a témája a még eredeti küldetésüket betöltő, valamint azoktól már megfosztott vagy azokat elvesztett szentélyek kortárs művészeti felhasználásának a lehetséges jelenkori mintái köré épült, melyeket különféle országokban vizsgált*. Arra próbált választ kapni, milyen szerepük lehet a művészet szolgálatába állított deszakralizált tereknek a közép-kelet-európai identitás meghatározásának a viszonylatában, illetve, mekkora befolyással bír a néhai templomok újfajta alkalmazása a közösségi és a vallási életre egy adott közösségben.

Mayer széles kitekintésű alkotó, fő témáit sokoldalúan, rendszerszerűen veszi górcső alá. Vizsgálódásainak a középpontjában már hosszú idő óta a vallási létesítmények sorsa helyezkedik el. A sorsot ugyan emberi vonatkozásban szoktuk idézni, de az elmúlt évtizedekben személyesen győződhettem meg róla, hogy a szentélyeknek is van sorsa a történelem viharában. A 80-as években Újvidékről Zágrábba utazva megdöbbenem egy ortodox pravoszláv templom friss romjainak a láttán; a 90-es években szemtanúja voltam annak, hogyan költözött be a szabadkai zsinagógába egy kortárs színházi társulat, károkat okozva az épület állagában, nem tisztelve annak auráját. Találkoztam ellenkező példákkal is, például a somorjai zsinagóga esetében, s Mayer komáromi kiállításának a videofelvétele alapján is megállapítható, hogy új rendeltetése folytán ismét lélek költözött a helyi református templomba, a szakralitás újra kitapintható benne, még ha nem is törzökös mivoltában, hanem költői minőségként, amit esetenként úgyszintén nagy fokú fenségeség jellemez.

A Pusztulás vagy Tisztulás című műegyüttes az emberi féltés irányába viszi a templomépületek sorsáról való gondolkodást, az aggodalom elementáris érzését hívja elő. Az élet alapvetően tragikus, jut eszünkbe Borisz Paszternak orosz költő és író hiteles felismerése, aki mindezt a saját bőrén érezte, számos másként gondolkodó sorstársával együtt a szovjet diktatúrában. Mayer képei pedig mintha aláhúznák ezt a tapasztalati szüretet, kiterjesztve az emberi tragédia fogalomkörét azokra az építészeti objektumokra, melyeket az ember isten dicsőítésére emelt.

A szentélyek pusztulása egyben a kultúrák vesztesége is, vagy akár teljes elhalása. A templom ugyanis mindig több, mint az egyház szolgálatában álló intézmény. Sok esetben igazi műalkotás, amelyben találkoznak egy kor, egy egész emberi kultúra művészeti vívmányai. S bár a televízió háborús képriportjaiban a fásultságig követhetjük a templomrombolás ma is elterjedt drámai képkockáit, Mayer képeit nézve a borzongás igazi érzése fut át az idegeinken. Ettől eltekintve mégis azt kell mondanunk, hogy a képek szépek, szépségükben lenyűgözőek, mert hát a tragédiát is lehet magasztossággal ábrázolni. Különleges érdekességgel bír, hogy a művész a templomépületeket esetenként „kihúzza” a talajból és a magasba, a levitáció állapotába emeli őket. A lebegő, földtől elrugaskodott szentélyek olyanok, mint az emberi testből kiszabadult lélek, melynek az útja még bizonytalan.

Elektrográfusok lévén felmerül bennünk a kérdés, milyen technikai trükkökkel éri el a művész ezt a fenséges hatást, hiszen azonnal megállapítható, itt nem a számítógép grafikai programjai állnak egymagukban a nyelvi lelemény háttérében, a leképzés módja lényegesen összetettebb, a hozzáállás úgymond zsigeribb. Nos, Mayer klasszikus vízfestéses eljárással üveglapokra viszi fel az alapmintákat, melyeket aztán beszkenel. A digitális képrögzítés alkalmával az akvarellek gyökeres átalakuláson mennek át, a színek a visszájukra fordulnak, és ha még ez sem elég, akkor tovább alakíthatók a látvány végső stádiumáig. Úgy vélem, az utólagos beavatkozásokból van a legkevesebb, hiszen ezen a helyen a nyers egyszerűség több mint erény, hatása mellbevágó. Az egyszerűség mindig ütősebb, mint a túlhajszolt művi cizelláltság.

Pusztulás vagy tisztulás?, veti fel Mayer Éva a kérdést, amire nem lehet egyöntetű választ adni. Mégpedig azért, mert a két fogalom nem mindig zárja ki egymást: a tűz nyomán új élet sarjadhat. Nem véletlenül beszélünk bizonyos esetekben tisztítótűzről. A romlottságot, a bűnt, az aljasságot, a hazugságot és a többi hasonló kategóriát csak tűz emésztheti fel. A halálban pedig ott az újjászületés. Így hát a feltett kérdésre az lehetne a válasz: mindkettő. De csak addig, amíg az ember képes újranezzeni önmagát.

Elhangzott Mayer Éva Pusztulás vagy Tisztulás című kiállításának a megnyitóján, MET Galéria, Budapest, 2019. május 9.

*A disszertáció címe: Szakrális és deszakralizált terek újrafelhasználása a kortárs képzőművészet, a vallás, a közép-kelet-európai identitás vonatkozásában, különös tekintettel Szlovákiára.

Dr. BOROS LILI

A Magyar Képzőművészeti Egyetem képgrafika szakán végzett és ugyanitt DLA-fokozatot szerző, jelentős kiállítási és művészetszervezői tevékenységet maga mögött tudó, a fiatalabb generációhoz tartozó Mayer Éva művészetében a tér szakralitása, az identitásproblémák, a személyes traumák feldolgozása és a társadalom szintjén, a társadalmi diskurzus színterén tabunak számító kérdések megfogalmazása áll a középpontban. Mayer Évát tehát – annak ellenére, hogy a grafikai technikákkal folyamatosan kísérletezik, tágítja annak határait – nem a művészettörténeti reflexió, az újrafogalmazás érdekli, hanem a személyes érintettség révén a társadalmat érintő témák (gyász, betegség) felvállalása. Mindez nem azt jelenti, hogy ne lenne számára fontos a kultúrtörténeti hagyomány, sőt: installatív szemléletű munkáinak többsége kulturális-metaforikus elemek, alapformák, archetípusok (ház, templom, stációk) használatán és ezek térképző, teret teremtő hatásán alapul. Műveinek igazi terepe a szakrális vagy az egykor szakrális tér. Személyes megtapasztalásait, traumáit egy általánosabb problémakörbe illeszti és az európai kultúrkör legtisztább szimbólumaiból építkező vizuális és térbeli megfogalmazást talál hozzá. Szinte kivétel nélkül tematikus csomópont köré összpontosuló sorozatokban gondolkodik és alkot. Nem csupán a személyes témák, hanem a térbeliségben kibontakozó, más szóval a térben értelmet nyerő, a tér ábrázolása során megragadható (lelki) folyamatok kifejezése kerül érdeklődése középpontjába. Ez a térbeliség több szinten jelenik meg alkotásaiban: tematikusan, a bemutatás módjában, a grafikai műfajok installatív szemléletében, térinstallációk formájában és magában az alkotás módjában.

A választott archetípusok azonban sosem a régmúlthoz tartoznak, aktualitásukat textuális elemekkel, szövegekkel, szövegtöredékekkel emeli ki a művész. Legerősebbek talán azok a mondatok, amelyeket a 2010-es „Réteghiány avagy a korlátok a fejedben vannak...” című grafikai installációjában használ: a kétszáz éves somorjai vallatókérdések a fenyegetettség, az elnyomás, az agresszió légkörét teremtik meg. Azt is mondhatnám, hogy ez a mű Mayer Éva legpolitikusabb műve, de csak abban az értelemben, amennyiben a politikai döntéshozók az egyén személyes életét, életterét korlátozzák és érintik. Tágabb értelemben pedig azt a (kulturális, etnikai, vallási) mikroközösséget, amelyhez a művész is tartozik. Ez a narratíva leginkább a kisebbségi, de valamilyen regresszív helyzetben lévő társadalmi csoportok (nők, színesbőrűek, etnikai kisebbségben lévők) traumadiskurzusából ismerős a posztmodern képzőművészetben és a kelet-európai neoavantgárdban, és amely leginkább az identitásképzéshez járul hozzá a képzőművészek felvetéseiben. Mayer Éva műveiben az identitásprobléma nem annyira explicit, sokkal rejtettebb formában van jelen. De az is igaz, hogy míg a hatvanas, de főleg a hetvenes években az identitás kifejezésének elsődleges terepe a művész teste volt, addig Mayer Évánál mindez kulturálisan kódolt szimbolikus tárgyak, vagy inkább formák, grafikai művek, és hangok, szövegek együtthetőségéből jön létre. Az ő története úgy személyes, hogy egy közösség (vagy társadalom, mint például a „Szakítópróba” és a „Transcom2” című grafika-installációkban) tágabb narratívájába vannak ágyazva: láttatni engedni a traumafeldolgozásban is nagy szereppel bíró sorsközösséget (ez a mostani hangzóanyagban is kifejezésre kerül az elhangzó női történetek által), a társadalom és az egyén közötti viszonyokat.

A „Bölcsők” című, férjével, a szobrász Majoros Áron Zsolttal közösen létrehozott installációban elhangzó és a táblákon látható szövegtöredékek és az endometriózisban szenvedő nők mikrotörténetei úgy rajzolnak ki egy komplexebb rendszert, hogy a vizuális elemek téri vonatkozásaival – beleértve az adott hely egykori szakrális jellegét – egészülnek ki. A „Bölcsők” alapja az eddigi grafikai installációktól eltérően plasztikus forma – egy univerzális, a férfi és nő

közös történetének kifejezésére alkalmas egyértelmű szimbólum, benne pedig előtűnő vagy éppen hiányzó gyermek-képek utalnak az endometriózis betegségeire és a meddő állapotra. Ebben az alkotásban nem egy retrospektív, visszatekintő, emlékező nézőpontot alkalmaz a művész, hanem mindezt előre haladó folyamatként érzékelteti (lásd az általa is hangsúlyozott poszttraumás növekedés fogalmát). Mindez – szakrális környezetben, ma galériaként használt templomtérben – a liturgia és a szertartás előremutató, megtisztuló, a bűntől való megszabadulás folyamatában a gyógyulás, feldolgozás lehetőségével olvad össze. A tér, a szimbólumok, az alkotói cselekvés és a liturgia folyamatának összekapcsoló szemlélete nem ismeretlen a magyar képzőművészetben (lásd például Lovas Ilona alkotásait), de Mayer Éva művészetének is állandó jellemzője, így a Bölcsők közvetlen előzménye például a 2007-es „Diagnosis fogással” című grafikai installáció, a ruhafogasra akasztott, vállfán lógó litográfiai és szerigrafiai nyomatok, mint a betegségnarratíva egyik első állomásai. Az installáció ezért nem sajátos női hangon szólal meg, azaz nem a nőiséget kifejező elemekkel történik a jelentésképzés, hanem egy univerzális, a férfi és nő közös történetének kifejezésére alkalmas egyértelmű szimbólumon, a bölcsőn (darabszáma a terhesség kilenc hónapjára utal) és a benne előtűnő vagy éppen hiányzó gyermek-képen keresztül. A női szubjektumok történetei, érzései – egy virtuális közösség tagjai, köztük Mayer Évával – a kiváló színművész, Bandor Éva tolmácsolásában hangzóanyagként kísérik az érzékelhető és megtapasztalható tárgyakat, a várakozás és a vágyakozás szimbólumait. A beépített neon, a megrepedezett gipsz, a felsejlő vagy hiányzó gyermekalak a sors általi kiszolgáltatottságra, kiszámíthatatlanságra utal. A bölcsők felében található csecsemő azt a statisztikát tükrözi, mely szerint a gyermekre vágyó, endometriózisban szenvedő nők felének sikerül anyává válnia. Azzal, hogy az alkotók egy olyan szimbólumot választottak, ami a mai kor gyermekes háztartásainak egyre ritkább eleme és inkább az archaikusabb és az egykori paraszti kultúrához köthető, megintcsak a téma vonatkozásait szélesíti. Hasonlóképpen univerzális szimbólum a jelzőtábla is. A táblák alapvető funkciói, azaz az útmutató, védelmező, a biztonságot (ha tetszik, az életet) fenntartó szerepük meg is szűnnek, érvényüket veszítik elhelyezésük, az elhangzó történetek és a bölcső-objektek által.

Mayer Éva legújabb, „Lélekterek” vagy „Pusztulás vagy tisztulás” című sorozata készítésekor hagyományos módon, vízfestékkel fest üveglapra, majd beszkenneleli azt, hogy digitális módon mind a formák, mind a színek átalakuláson és módosításon (?) esznek át. De ennél talán jóval jelentősebb az a tény, hogy a művész ismételtelen egy olyan motívumot választott – helyesebben szólva hozott létre – ami olyannyira telített, hogy a jelentés ebből fakadóan szerteágazó. A „Pusztulás vagy tisztulás” sorozatában a templom motívumának többértelműségét még inkább erősíti a művész azzal az állapottal, ahogyan elhelyezi azt: egyik képen a kigyulladás miatt emelkedik meg az épület, vagy a szél „fújja el”, máshol pedig lebegni látszik, a levitáció kivételes állapotában látható.

Összefoglalásul, és a teljesség igénye nélkül, azt mondhatnám, hogy Mayer Éva művészete – személyeséleteseményekkövetkeztében – a hiányból táplálkozik. Művei nem csak vizuálisan, hanem az érzékelés különböző szintjeinek bevonásával, akár akusztikailag és textuálisan is megteremtik az a komplexitást, melyen keresztül láttatni tudja a személyes problémák folyamatszerűségben tartott állomásait. A képzőművészet számára kommunikáció: az, ami nemcsak traumafeldolgozásra alkalmas, hanem azonosulásra alkalmas folyamatok láthatóvá tételére. Tehát megvalósítani és kiteljesíteni a műveik alapvető célját: elősegíteni a toleranciát, az egyének közötti megértést, s egyáltalán – a szakrális művészet funkcióihoz hasonlóan – a műalkotás létrehozásával és befogadásával változást generálni.

Artlimes, 2020. 01.30.

ELKÉPZELLEK GONDOLATAIMBAN,
ÉRZÉSEKKEL BESZÉLEK HOZZÁD,
VÁLASSZ MINKET ÉS VIGYÁZUNK RÁD

TERRA INCOGNITA

MAYER
ÉVA

Az NKA ösztöndíj támogatásával két önálló kiállítást valósítottam meg, ahol bemutatásra került a TOVÁBBÍTOTT ÜZENET interaktív sorozatom is, melynek része a TERRA INCOGNITA installáció is.

29 alkotás készült el az alkotói ösztöndíj időszakában.

1. kiállítás:

“TERRA INCOGNITA”, Molnár Ani Galéria, Budapest, 2021.05.04. - 2021.06.18.

A kiállítás kurátora és megnyitotta: Dr. BOROS LILI művészettörténész

2. kiállítás:

“TOVÁBBÍTOTT ÜZENET 0.2”, Korona Udvar, Somorja, Szlovákia, 2021.07.23. - 2021.08.20.

1. kiállítás:

“TERRA INCOGNITA”, Molnár Ani Galéria, Budapest, 2021.05.04. - 2021.06.18.

A kiállítás koncepciójának méltatása Boros Lilitől:

„Mayer Éva az általa kidolgozott, egyedi grafikai technikával készült nyomatokból álló, akusztikus elemekkel is kiegészített installációkban gondolkodik. Műveiben központi szerepet játszanak az identitásproblémák, a személyes traumák és társadalmi szinten tabunak számító kérdése megfogalmazása. E témák kifejezéséhez az európai kultúra jellemző elemeit, archetípusokat – a ház, templom, bölcső, méhsejt motívumait – használja fel és teszi őket egyedi rendszerének részévé. Személyes tapasztalatait, traumáit így univerzális szintre emeli nem csak a vizualitás eszközeivel, hanem – a kollektív tudat bevonásának érdekében – sors- és nőtársakkal folytatott kommunikáció során szövegeket gyűjt, melyeket változatos formában kapcsol bele alkotásaiba.

Terra incognita című kiállításán – mely a művész negyedik kiállítása a Molnár Ani Galériában – az egyéni sorsot érintő és társadalmi jelentőséggel egyaránt bíró fogantatást és annak hiányát, a meddőséget állítja középpontba. Komplex vizuális rendszerének alapformája ezúttal a méhsejt-motívum, mely egyértelmű utalás a termékenység kérdéskörére. A 20 darab különböző mélységű hexagonokban grafikák vannak, melyek újabb mikrovilágot tárnak fel. A növekedés, keletkezés érzetét keltő kis növényekbe, bonsai fákba rejtett lombházak intim képei a belső világra utaló elemek, a sikeres fogantatás szimbólumai, míg a művek egy másik csoportja a meddőség és terméketlenség folyamataira utal. A képek a művész által használt és kifejlesztett egyedi technikai eljárással valósulnak meg: Mayer Éva üveglapokra festi a formákat, majd ezeket beszkeneli, a kapott digitális képet pedig tovább módosítja, végül papírra nyomtatja. A hatszögű formákba azonban nem csupán képi, hanem

női csoportokból bekért, pauszpapírra írt, több réteg egymásra helyezésével levilágított írásrészletek, szövegtöredékek is kerülnek. A Továbbított üzenet című műcsoport ismét személyes élettérre jellemző formákat, polcra felsorakoztatott tárgyakat használ: a gyertyák, az üvegekbe helyezett homályos babaváró szövegek, a kút és kórház a belső történések reprezentánsai.”

A női csoportokban a következő üzenetet írtam ki a kiállítás tematikájának életszerű, hiteles feldolgozásának céljából:

„Kedves Hölgyek és leendő édesanyák!

Ezúton szeretném a segítségeket kérni a következő önálló kiállításom elkészítéséhez, melyhez személyes BABAVÁRÓ IMÁKAT gyűjtenék össze.

A tervezett „TERRA INCOGNITA” című legújabb interaktív installációmmal szeretnék egyfajta hidat teremteni a gyermekes, illetve gyermektelen családok között a megértés és a toleráns párbeszéd előhívására. Gyermekes, várandós, illetve még várandóságra váró hölgyeket kérdeznék meg arról, hogyan imátkoznak/imádkoztak leendő gyermekükért?

Milyen lépéseket tettek meg annak érdekében, hogy édesanyává válhassanak? A válaszok nagy segítséget jelentenének a munkám valós kivitelezéséhez, az életszerű adatok, válaszok, tapasztalatok megadásával. Arra kérnélek szépen Benneteket, aki érintett a témában, megtisztelő lenne, ha a válaszát elküldené a rövid kérdőívben.

Ugyanakkor munkámmal szeretném felhívni a figyelmet az endometriózisban szenvedő nőkre, rámutatnék a betegséggel kapcsolatos meddőség problémájára is.

Tervezett önálló kiállításom a „TERRA INCOGNITA” címmel 2021. május, június között kerül bemutatásra a Molnár Ani Galériában Budapesten.

Kiállításom része lesz az „Együtt Könnyebb” Női Egészségért Alapítvány által szervezett Endometriózis világnap programjának. Az Alapítvány az egyetlen magyarországi hivatalos civil szervezet, mely elkötelezett az endometriózissal küzdő nők támogatása iránt. Orvosokkal, egészségügyi dolgozókkal, intézményekkel, szervezetekkel és alternatív terápiával foglalkozó szakértőkkel karöltve nyújtnak segítséget az endometriózissal küzdő nők számára.”

Ezúton is szeretném megköszönni az NKA nagyvonalú ösztöndíj támogatását.

Online megnyitó:

TERRA INCOGNITA kiállítás megnyitója, Molnár Ani Galéria, Budapest
<https://www.youtube.com/watch?v=sdzKUnSgCUA>

TV-s megjelenés:

Librettó, 2021.06.15., <https://mediaklikk.hu/video/libretto-2021-06-15-i-adas/>

Válogatott bibliográfia az NKA alkotói támogatásának idején:

POPOVICS Viktória: Művészet, amely az életet szolgálja. Az anyaság reprezentációja a kortárs magyar képzőművészetben, Műértő, 2021, 16-17.

VASS Edit: A várandósság vágyáról és ábrázolhatóságáról, Dunszt.sk online, 2021
<https://dunszt.sk/2021/06/14/a-varandossag-vagyarol-es-abrazolhatosagarol/?fbclid=IwAR2nMBv-TXD76rHOuy1jQ2RWHXKQAY4UqhEei2GitzqGLDNDPDHdBfct531Q>

RÉVÉSZ Emese: Remészbuborékok. Mayer Éva: Terra Incognita, Magyar Narancs, 2021. június 10., 23.

Anne MURRAY: Éva Mayer: Terra Incognita, Ani Molnár Gallery, Budapest' by Anne Murray, Clotmag.com online
https://www.clotmag.com/oped/eva-mayer-terra-incognita-ani-molnar-gallery-budapest-by-anne-murray?fbclid=IwAROG8lLfroiQKzHHclJccyEWIFXCj_jXr7SftMeheZdWS_WdwfkB7X_0c1Q

BOROS Lili: Terra Incognita, Orszagut.com, online, 2021
https://orszagut.com/kepzomuveszet/terra-incognita-1567?fbclid=IwAR3x66BuYSimoR64VP_zAail-HP3833jjOSONDfWHwb0TiOJU34arMt0rN1Y

KOCSIS Katica: Mayer Éva művei megnyitják a kaput a meddőségről való beszédre, Kultura.hu online, 2021
<https://kultura.hu/mayer-eva-kiallitas/?fbclid=IwAR09af5ed5rapDVIZqeHMTAYC38RfgXkOFT-H5xZWMCxWENQYcILhyQ7GWOQ>

USZKAY Tekla: „...a művésztelep már az életünk részévé vált”, Dunszt.sk online, 2021
<https://dunszt.sk/2021/05/05/a-muvesztelep-mar-az-életunk-reszeve-valt/>

CSERHALMI Luca: Világosan látni a helyzetet. A fény lehetőségei a kortárs képzőművészetben, Dunszt.sk online, 2021,
<https://dunszt.sk/2021/01/06/vilagosan-latni-a-helyzetet-a-feny-lehetosegei-a-kortars-kepzomuveszetben/?fbclid=IwAROC81MFcdWkrNqPEAoecx3alv18FJ1pCE0wKctSQPsnggJTJu2G-VeVanVQ>

USZKAY Tekla: A közösségteremtő művésztelep, Új Szó, 2020

BODA Bianka: Egy művésztelep, mely hidakat épít, Trafik.sk online, 2020

MÉRY János: Mayer Éva: Dunart.com számomra már több, mint egy művésztelep: ez az életem része, Tények.sk online, 2020

JUHÁSZ Katalin: Közös alkotás, közös gondolkodás, Új Szó, 2020

Galina SÁNDOROVÁ: Najmladšia laureátka Munkácsyho ceny, Šamorínčan online, 2020

HANGYÁL Judit: Szabadjáték/II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon – Beszélgetés Mayer Éva képzőművésszel, Múcsarnok.blog.hu online, 2020

VASS Edit: Tisza szándék, DUNASZT online, 2020

A pályázati időszak alatt a következő csoportos kiállításokra került sor:

2021

„Transcendence Earthshot”, Allee, Budapest

„Arkhé, szerkesztett univerzum”, MAMÜ Galéria, Budapest

„Autistic Art Alapítvány jótékonyági aukciójára”, Szépművészeti Múzeum, Budapest

„Nézőpont→Kérdése”, Galéria FiguratiF, Kassa, (SK)

„Túl.../ Beyond...”, Eötvös10 Művelődési Ház, Budapest

DIGITÁLIS AGORA - III. Digitális Művészeti Triennálé, Művészetek Háza, Szekszárd

„Budapest Art Market”, önálló stand a DUNARTCOM egyesülettel, Millenáris Park, Budapest, (HU)

„Köztéri műterem”, kiállítás – konferencia – művészmuhely, Halász Gedeon Eseményközpont, Kápolnásnyék

„MAMŰVÉSZTELEP”, Szolnoki művésztelep, MAMÜ-vel, Szolnok

„Túl.../ Beyond...”, szabadtéri kiállítás, Kodály körönd, Budapest

„Transcendence 2021”, Grand Hotel Wine & Vital, Balatonfüred

„Időkapszula”, 11. DUNARTCOM Somorjai Nemzetközi Művésztelep, Korona udvar, Somorja, (SK)

„Miszla Art 2021”, Miszla Art Művésztelep, Miszla

„Miszla Art 10”, Széphárom Közösségi Tér, Budapest

2020

„Színdaráló2020” Miszla-Art Kulturális Központ és Alkotóház, Miszla, (HU)

„Kontempláció”, 10. DUNARTCOM Somorjai Nemzetközi Művésztelep, Mestské kultúrné stredisko, Somorja, (SK)

„Budapest Art Market”, önálló stand a DUNARTCOM egyesülettel, Millenáris Park, Budapest, (HU)

„Változások”, Kortárs Magyar Galéria, Dunaszerdahely, (SK)

„LUX”, MAMÜ, Budapest, (HU)

„KÖZÖS METSZET”, K GALÉRIA, Budapest, (HU)

„LÁSSÁTOK, LÁSSÁTOK!”, MANK, Új Műhely Galériában, online, Szentendre, (HU)

„Téli tárlat – Mozaik II.”, FUGA, Budapest, (HU)

„6th Graphic Art Biennial of Seklerland”, Sfântu Gheorghe, (RO)

MAYER
ÉVA

TERRA INCOGNITA

2021.05.04. – 06.20.

MAYER ÉVA | TERRA INCOGNITA

SZERETettel MEGHÍVJUK A KIÁLLÍTÁS ONLINE MEGNYITÓJÁRA
WE KINDLY INVITE YOU TO THE ONLINE OPENING OF THE EXHIBITION
2021. MÁJUS 4-ÉN, KEDDEN 18 ÓRAKOR | 4 MAY 2021, TUESDAY AT 6 P.M.
MEGNYITJA **BOROS LILI** MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ, A KIÁLLÍTÁS KURÁTORA
OPENING SPEECH BY **LILI BOROS** ART HISTORIAN, CURATOR OF THE EXHIBITION

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2021. JÚNIUS 18-IG, KEDDTŐL PÉNTEKIG 12 ÉS 18 ÓRA KÖZÖTT
THE EXHIBITION IS ON VIEW UNTIL 18 JUNE 2021, FROM TUESDAY TO FRIDAY, 12 P.M. – 6 P.M.

CÍM | ADDRESS: MOLNÁR ANI GALÉRIA | H-1088 BUDAPEST, BRÓDY SÁNDOR UTCA 36.
E-MAIL: INFO@MOLNARANIGALERIA.HU | WWW.MOLNARANIGALERIA.HU

MOLNÁR ANI GALÉRIA
KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZET · CONTEMPORARY ART

nka
Nemzeti Kulturális Alap

KULT
MINOR

MAYER ÉVA A KISEBBSÉGI KULTURÁLIS ALAP OSZTÓNDÓJÁBAN RÉSZESULT
ÉVA MAYER IS THE SCHOLAR OF THE MINORITY CULTURE FUND

MEGHÍVÓ (2021)
Molnár Ani Galéria, Budapest

M A Y E R É V A

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET 0.2 I POSTÚPENÝ ODKAZ 0.2

2021.07.23. – 2021.08.20. | 23.07.2021 – 20.08.2021

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ I VERNISÁŽ VÝSTAVY: 2021.07.23. | 23.07.2021, 18:00
KÖSZÖNTŐT MOND I PRÍHOVOR: BÁRDOS GÁBOR
MEGNYITJA I VÝSTAVU OTVORÍ: USZKAY TEKLA
ZENE I HUDBA: MAYER JÓZSEF

CÍM I ADRESA: KORONA UDVAR I NÁDVORIE KORONA
FŐ UTCA 46., SOMORJA I HLAVNÁ ULICA 46., ŠAMORÍN
NYITVA EGYEZTETÉS SZERINT I OTVORENÉ PODĽA DOHODY: TEL. 031 5900 402

PLAKÁT (2021)
Korona Udvar, Somorja, (SK)

TERRA INCOGNITA (2021)
interaktív grafika-installáció
egyedi vegyes technika, fa, giclée nyomatok, változó méret
Molnár Ani Galéria, Budapest (HU)
Fotó: Vaszkó Angéla

MEGNYITÓ SZÖVEG

MAYER ÉVA / TERRA INCOGNITA / MOLNÁR ANI GALÉRIA, 2021. 05. 04.

Mayer Éva már az egyetem utolsó éve alatt rátalált arra – amit azóta is alkalmaz és különböző módokon variál –, hogy a grafikai technikák határainak tágításával a kétdimenziós képeket térbeli installáció részévé teszi, tehát a grafikákat, nyomtatott tárgyi környezetre utaló rendszer elemeiként jeleníti meg. A „befoglaló formák”, legyenek azok valódi tárgyak (fogastartó állvány – Diagnosis fogassal) vagy imitált tárgyelemek (üvegakvárium – Diagnosis, ház – Réteghiány avagy a korlátok a fejedben vannak, útjelzőtáblák – Szakítópróba, Magánterület Egopolis határán) vizuális nyelvének legfontosabb alapszókincséhez tartoznak. Installatív szemléletű munkáinak többsége kulturális-metaforikus elemek, alapformák, archetípusok (ház, templom, stációk, víz, tükör) használatán és ezek térképző, teret teremtő hatásán alapul. Ez azért is fontos, mert egy közösség nyelvén szólal meg, amikor a kollektív emlékezet és kultúra vizuális elemeit használja. Művei helyspecifikusak, a tér jellegétől, funkciójától függően változik az installáció formája, mely újabb jelentésrétegeket aktivizál és párbeszédet hoz létre az adott, sokszor szakrális vagy deszakralizált térrel. Megfogalmazása szerint munkáiban a társadalmi diskurzusban tabunak számító kérdéseket, az identitást (annak hiányát) és a személyes traumákat (betegség, gyász, meddőség) vizsgálja.

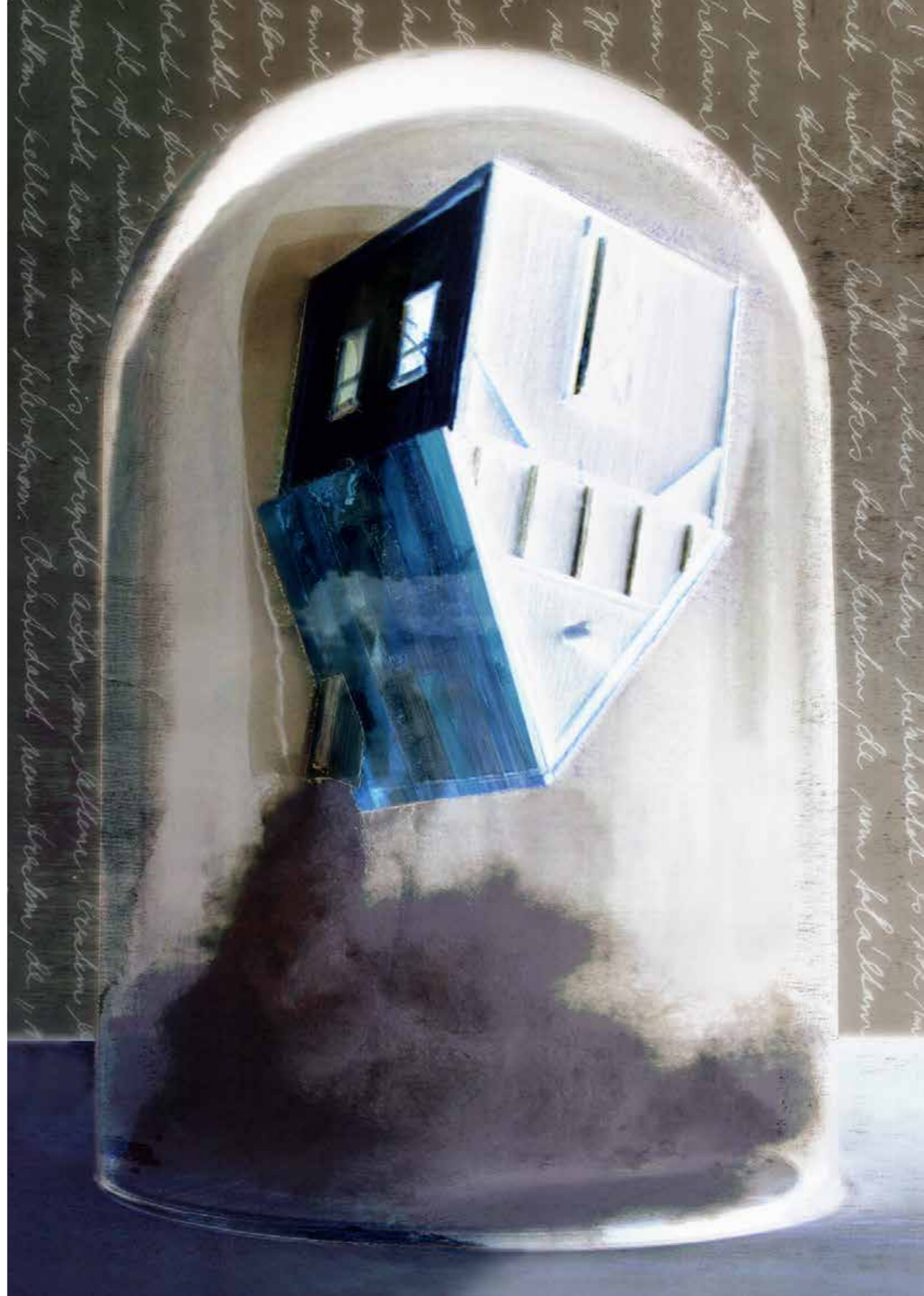
A képek motívumkészlete ismételi az installációs elemeknél tapasztaltakat. Az út- és helykeresés érzését implikáló motívumok egy közösség alapvető vizuális elemeinek tekinthetők. Az univerzalizálás és kollektivitás szintjén megtalált narratíváknak van egy nagyon személyes vonulata, ami azonosulásra és elutasításra egyaránt helyzetet teremthet, mindenesetre egy olyan (szellemi) platformot hoz létre a projekt, ami a „másik” (itt a kiállító művész) problémáinak feltárására vállalkozik. Jelen esetben mindenképpen a legszemélyesebb, a művész által megélt érzelmek húzódnak a művek mögött: a gyermek utáni vágy, a fogantatás nehézségei, a veszteség és újrakezdés vizuális szimbólumokon keresztül feltárásáról van szó.

Talán ez lehet az oka, hogy a kiállításon látható két műcsoport, a Továbbított üzenet és az – erre az alkalomra készült – Terra incognita képi világának műfaji referenciája a csendélet. Az alacsonyabb műfajokhoz sorolt, a polgárság mint műkereskedelmi tényező megerősödésével populárisra váló műfajt az impresszionizmus és posztimpresszionizmus, Cézanne újítja meg és erre alapozva a modernizmus fedezi fel azt, hogy e műfaj alapvetően festői problémák vizsgálatára és filozófiai tartalmak kifejezésére is alkalmas. Hogy csak Matisse-t és marokkói utazásának élményét említsen: a csendélet a kontempláció helyzetét kínálhatja fel a néző számára. Ezért, kis túlzással – a keresztény kép funkciójára utalok – a kép (újra) meditációs tárggyá válik. A redukált, semleges környezet az ábrázolt tárgyra való összpontosítást erősíti és a tárgy – antropocentrikus nézőpontból – az emberre, emberi léthely-

zetekre vonatkozhat. S főleg, ha üvegek, üvegcsék válnak a fő képi motívummá, akkor antropomorf jellegük miatt végképp az emberi alakra való asszociációt erősítik, legalábbis a lehetőséget, hogy lehet az is. Hogy ehhez egy időben nem túl távoli példát említsek: Somorjai Kiss Tibor, aki egyébként tanára volt Évának a Képzőművészeti Egyetemen, Üvegek és Csoportkép című, a 2000-es évek elején készült litográfiasorozatai formai hasonlóságot mutatnak a Továbbított üzenet képeivel, a mögötte húzódo módszer és tartalom azonban eltér Somorjaiétól. Éva számára Giorgio Morandi a negyvenes években több változatban megfestett, de a harmincas években rézkarcokon is megjelenített műtermi tárgyai voltak inspirálóak. Morandi életpályáját ugyanúgy végigkísérte a csendélet műfaja, mint Cézannét és Morandi az olasz mesterek, Giotto, Piero della Francesca és Uccello alkotásainak tapasztalatát tette magáévá. Az alkalmazott technikán, az eltérő koloriton, a bemutatás módján kívül azonban Morandi antropomorf üvegcséi és tálkái még abban is különböznek, hogy míg ott enyhe felülnézetből rálátunk az asztallapra, addig a Továbbított üzenetben előlnézetből látjuk a tárgyakat – Caravaggio híres Gyümölcskosarához hasonlóan. E sorozatban a frízszerű formátum polcmotívummal kapcsolódik össze. A stélázi vagy polc kedvelt elemmé vált a neoavantgárdban, egyfelől a magánmitológia kiépítésére, másfelől a személyes tér mint interpretációs mező kijelölésére. Természetesen azzal a különbséggel érvényes ez a párhuzam, hogy itt nem egy uralkodó politikai vagy történelmi narratíva ellenében valósul meg az öndefiníció, épülnek ki az énkeresés lehetséges állomásai, hanem mindez a megmutatás iránti vággyal, a képzőművészetben rejlő terápiás lehetőségekkel kapcsolódik össze, amely a társadalmi közbeszédből hiányzó vagy alulreprezentált kérdések vizsgálatát jelenti Mayer Éva számára. A Terra incognita sorozatban már a valóságban nem létező tárgyakat is találunk: a búra alá helyezett megfordított ház vagy madáretető, tojásformába ültetett bonsai növény és szövegek hatszögbe foglalt képei egy nagyobb, méhsejtformára utaló rendszer részei. Az önálló képként is megjelenő szövegek nőcsoportban gyűjtött válaszokból származnak. Az egyéni történetek és válaszok gyűjtése folyamatos, így a kiállításon is szimbolikus tárgyba, egy hatszögű kutat imitáló „urnába” dobható be névtelenül a fogantatásra, gyermek utáni vágyra vonatkozó kérdőív – a kutatás és értelmezés folytonosságának érdekében.

Elhangzott Mayer Éva Terra incognita című kiállításának a megnyitóján, Molnár Ani Galéria, Budapest, 2021.5.4.

Megjelent: BOROS Lili: Terra Incognita, Orszagut.com, online, 2021.6.6., https://orszagut.com/kepzuoveszet/terra-incognita-15677fbclid=IwAR3x66BuYSimoR64VP_zAaiHP3833jjOSONDfW-Hwb0TIOJU34arMtOrN1Y

TERRA INCOGNITA (2021)
interaktív grafika-installáció
egyedi vegyes technika, fa, giclée nyomatok, változó méret
Molnár Ani Galéria, Budapest (HU)
Fotó: Vaszkó Angéla

MAYER ÉVA MŰVEI MEGNYITJÁK A KAPUT A MEDDŐSÉGRŐL VALÓ BESZÉDRE

A Molnár Ani Galériában látható kiállításon Mayer Éva a fogantatás nehézségét vagy hiányát, a meddőséget az európai kultúra jellemző elemeivel, archetípusaival beszéli el, és teszi egyedi rendszerének részévé. Személyes tapasztalatait, traumáit így univerzális szintre emeli.

Projektjében izgalmasan találkozik egymással a fogantatás biológiai és érzelmi oldala, a szülés társadalmi és egyéni aspektusa.

A Molnár Ani Galéria falain szigorú szerkezetbe ágyazva láthatók az alkotó képei és mantraszerű fohászai. A méhsejteket idéző forma a bőséget, a gyarapodást, a termékenységet szimbolizálja, és mint ilyen a terhességet, a fogantatást, a szülést a tudomány, a hasznosság, a fajfenntartás felől közelíti meg. Az egyes méhsejteken belül azonban a meg nem érkezett gyermekekhez szóló imák olvashatók, valamint Mayer finom, érzéki képei láthatók, amelyek a termékenység lírai aspektusát domborítják ki.

Azért izgalmas ez a kettősség, mert jól mutatja a gyermekre vágyó egyén működését. Kifelé, társadalmi közegben inkább orvosi szakki-fejezésekkel, hidegen és tárgyilagosan kommunikálunk a teherbe esésről, a meddőségről, belső világunkban viszont az érzelmek tobzódó gazdagságában, legszelebb sprektumában éljük át a fogantatás vágyát vagy csodáját. Ezt jelképezi a cím: a Terra incognita, az ismeretlen föld maga a női lélek, amelynek a fogantatásra, a meddőségre, a teherbe esésre, az anyává válásra vonatkozó érzéseit csak a társadalmi normákon átszűrve ismerjük. Ezek azonban valójában csak szűk keresztmetszetét jelentik annak, ami egy nőben zajlik.

Az installációk különlegességét az adja, hogy a művek a személyes sorsot érintő problémában gyökereznek, az alkotó mégis a közösség nyelvén szólal meg.

Mayer Éva, ahogy korábbi alkotásaiban, most is a társadalmi diskurzusban tabunak számító kérdést vesz elő. Installációival igazán személyes hangot üt meg, a mikrokozmosz mélyére hatol, és ezzel súlyos tabut érvénytelenít, fontos társadalmi problémára nyitva meg a szemünket. A személyesség az univerzalitás szintjére emelkedik, és megteremtődik az a tér, ahol az egyéni trauma, gyász kibeszélhetővé, feldolgozhatóvá válik.

Noha helyspecifikus installációkról van szó, a méhsejtek egyes elemei önálló műként is értelmezhetők. A szövegek apró imákként olvashatók, amelyekkel a nők szólítják meg a várva várt gyermeket, hogy megérkezzen hozzájuk, beköltözzön a méhükbe. E sorok rendkívül lírikusak, érzelmekkel és pátozzsal teltek; olykor még a versek dallamosságát, ritmikuságát is magukon hordozzák. A nők őszinte vágyódása és könyörgése válik általuk átélhetővé.

„Kicsi lélek, jöjj el, kérlek, szüless le mihozzánk, szerető apád és anyád vár rád, hadd lehessünk egy család.”

„Kicsi gyermek, ha készen állsz, mi rád vágyunk, nem siettetünk, mindig szeretve várunk.”

A hús, különböző mélységű hexagon többi darabjában grafikák vannak, amelyek újabb mikrovilágokat tárnak fel. Az apró növénykék, bonszaifák a növekedés, a keletkezés, a teremtés, a sikeres fogantatás szimbólumaként jelennek meg ezeken a képeken. A lombházak, a kicsi épületek az otthon intim, biztonságos, védelmet nyújtó terét jelképezik, amelyekbe a gyermeket várják. A művek egy másik csoportja ezek ellenpontjaként működik. A gomolygó felhők, a feje tetejére állt ház, a kéményből előtörő fekete füst a meddőség és a terméketlenség folyamataira utalnak.

Az apró csendéletek azonban nemcsak szimbolikusan izgalmasak, hanem technikailag is különlegesek. Mint a kiállításához kapcsolódó szövegben olvashatjuk, a képek a művész által használt és kifejlesztett egyedi technikai eljárással valósulnak meg. „Mayer Éva üveglapokra festi a formákat, majd ezeket beszkeneli, a kapott digitális képet pedig tovább módosítja, végül papírra nyomtatja. A hatszögű formákba azonban nem csupán képi, hanem női csoportokból bekért, pauszpapírra írt, több réteg egymásra helyezéssel levilágított írásrészeket, szövegtörödékeket is kerülnek.”

A galéria belső terében a Továbbított üzenet című műcsoporttal egészülnek ki a vallomásos installációk.

A két sorozat technikailag is összekapcsolódik, és az installációk polc jellege ezeken a munkákon is tetten érhető. (A polc mindkét sorozatban a személyes élettér kialakításának fontos szimbóluma.) Mayer ezeken a képeken is olyan formákat, polcra felsorakoztatott tárgyakat használ, amelyek érzelmileg kötődhetnek a birtokosukhoz. A gyertyák, az üvegekbe helyezett, homályos babaváró szövegek, a kút és a kórház a belső történések reprezentánsaiként értelmezhetők az alkotásokon, amelyek antropomorfi jellegükből fakadóan erősen emlékeztetnek különféle emberekből álló csoportokra: olyan emberekre, akik a kép kedvéért álltak össze.

A kiállításon látható installációk egy folyamatmű részeinek tekintendők.

A méhsejtek a végtelenségig folytathatók és bővíthetők, összességük úgy épül fel, mint ahogy egy adott témáról szóló diskurzus: bővül, tágul, majd ahogy egyre nagyobb teret nyer, úgy szűnik meg tabuként létezni. Mayer azért folytatja a meddőséggel, az anyává válással kapcsolatos kutatásait, hogy szabadabban és árnyaltabban tudjunk beszélni róluk. Kutatásaihoz mi is hozzájárulhatunk, ha kitöltjük a galériában kihelyezett anonim kérdőívet, majd bedobjuk a tér közepére állított, méhsejtet szimbolizáló urnába.

Megjelent: KOCSIS Katica: Mayer Éva művei megnyitják a kaput a meddőségről való beszédre, Kultura.hu online, 2021
<https://kultura.hu/mayer-eva-kiallitas/?fbclid=IwAR09af5ed5rapD-VIZqeHMTAYC38RfgXkOFTH5xZWMCxWENQYclLhyQ7GWOQ>

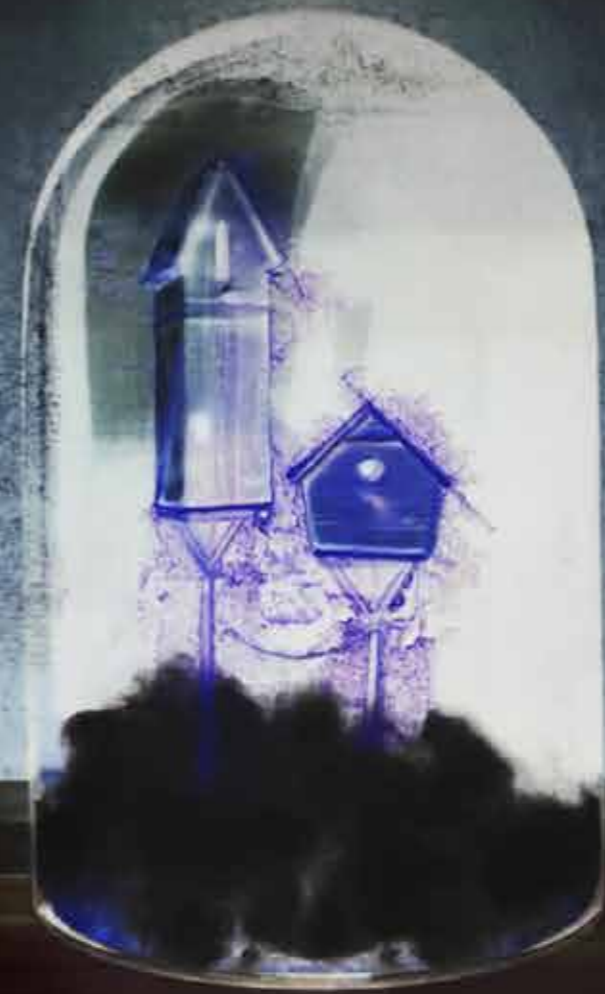
GYERE BÁTRAN,
SZÍVÜNKBEN MEGSZÜLETTÉL,
NE ÜLJ OTT A FELHŐK SZÉLÉN,
NE VÁRJ TOVÁBB, MERT MI ITT LENN
RÉGÓTA VÁRUNK MÁR RÁD

TERRA INCOGNITA II., XXI. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée print
58 x 67 cm

KICSI LÉLEK, JÖJJ EL HOZZÁNK,
ÉREZZÜK JELENLÉTEDET BENNÜNK

TERRA INCOGNITA VI., XI. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée print
58 x 67 cm

ADJ ERŐT ÉS ESÉLYT, HOGY
SZERETHESSEM A GYERMEKEM,
ADJ ESÉLYT, HOGY ÉDESANYJA
LEHESSEK EGY GYERMEKNEK

TERRA INCOGNITA XIV., XVI. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée print
58 x 67 cm

**ADJ KEGYELMET, HITET ÉS ERŐT,
KÉRLEK SEGÍTS TŰRELMESEN VÁRNI
ÉS LEKÜZDENI A PRÓBATÉTELEKET**

TERRA INCOGNITA VIII., IX. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée print
58 x 67 cm

TERRA INCOGNITA XIII., XXII. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée print
58 x 67 cm

A VÁRANDÓSÁG VÁGYÁRÓL ÉS ÁBRÁZOLHATÓSÁGÁRÓL

Mayer Éva legújabb, *Terra Incognita* (2021) című műtárgygyűjtése a budapesti Molnár Ani Galériában a *Bölcsők* (2018) című installációjának folytatásaként értelmezhető. A korábbi munka a sikeres vagy sikertelen gyermekvárás, az anyaság témáját dolgozta fel a meddőség érintőleges összekapcsolásával. Miután a *Bölcsők* sokakat visszajelzésre késztetett, ezért Mayer Éva egy rendhagyó kutatásba fogott. Különböző nőket kérdezett meg egy online, anonim kérdőívben, hogy milyen lépéseket tettek a gyermekáldás érdekében? A várandóságra váró, a várandós illetve a gyermekes anyák válaszai mind beépültek az új munkákba.

Mayer Éva művei jobbára kísérleti grafikák, ugyanis a kétdimenziós képeket helyspecifikus „térgrafikává” alakítja át. A befogadónak többek között azért is könnyű kapcsolódni az alkotásaihoz, mert olyan motívumokat, alapformákat használ, mint a ház, templom, tűz, víz, hajó, amelyek a kollektív tudatba ágyazódnak. Ilyen formán egy közösség hangján képes megszólalni és megszólítani másokat, műveivel alapvetően egy diskurzus kialakítására törekszik. Munkáiban kivételes érzékenységgel teremt meg az egyensúlyt az egyén és a társadalom között, alkotásainak mondanivalóját lecsupaszítja egyfajta vizuális kódrendszer használatával.

A *Terra Incognita* című grafika-installáció az egyéni sorson keresztül mutatja be a meddőség problémáját és a babavárás nehézségeit, amely társadalmi szintű jelentőséggel bír, hiszen a magyar párok esetében megközelítőleg 20%-os meddőségi arányról beszélnek a szakemberek. Ennek okai nagyon változatosak, és mielőtt azt gondolnánk, hogy ez inkább a nőket érinti, meglepően magas százalékot mutat a férfiak között is. A meddőség pszichológiai következményei pedig ugyanúgy hatással vannak mindkét nemre: szorongás, a céltalanság, hiábavalóság érzése, a megbélyegzettség, arról nem is beszélve, hogy mennyi párkapcsolat vagy házasság végződik válással a gyermektelenség miatt. Tehát erről a témáról igazán érdemes beszélni, már csak azért is, mert a meddőséggel kapcsolatban sokszor tapintatlanul, jobb esetben esetlenül kommunikálnak az emberek. Mayer Éva új munkája, ahogy már korábbi műveinél is tapasztalhattuk, a társadalmi diskurzusban tabunak számító problémát dolgoz fel, a rá jellemző bensőséges és letisztult módon. A személyes traumát sajátos eszköztárával univerzális módon képes ábrázolni: az egyéni egyetemessé válik.

Az installáció húsz darab különböző mélységű hexagonból áll, amelyek a termékenységet, a sejtosztódást, a növekedést jelképezik. Ezek a formák keretezik a művész által kifejlesztett, egyedi technikai eljárással készült képeket. Mayer Éva üveglapokat festett meg akvarellel, majd a szkennelés után kapott digitális képet tovább módosította, végül pedig papírra nyomtatta. A helyspecifikus térinstalláció sajátos iránnyal és ritmussal rendelkezik, amelyet a visszatérő motívumok ismétlődése teremt meg. A méhsejtformába illesztett különféle növények és bonszai fák a sikeres fogantatás, a növekedés vagy a vitalitás szimbólumaként értelmezhetők. A ház játékos megjelenési formái (cölöpház, lakókocsi, madárfészek) azokra az otthonokra utalnak, ahová a születendő gyermeket várják.

A türkizkékes színvilággal Mayer Éva korábbi munkáiban is találkozhattunk (például a *Föbűnők* vagy a *Lélekterek* című sorozatában), az egyedi anyaghasználatnak és megvalósítási technikának köszönhetően a képek transzcendens ragyogással gazdagodnak. A műtárgycsoport elemei szabadon, akár a végtelenségig variálhatók és bővíthetők, miközben az egyes elemek önállóan is megállják a helyüket.

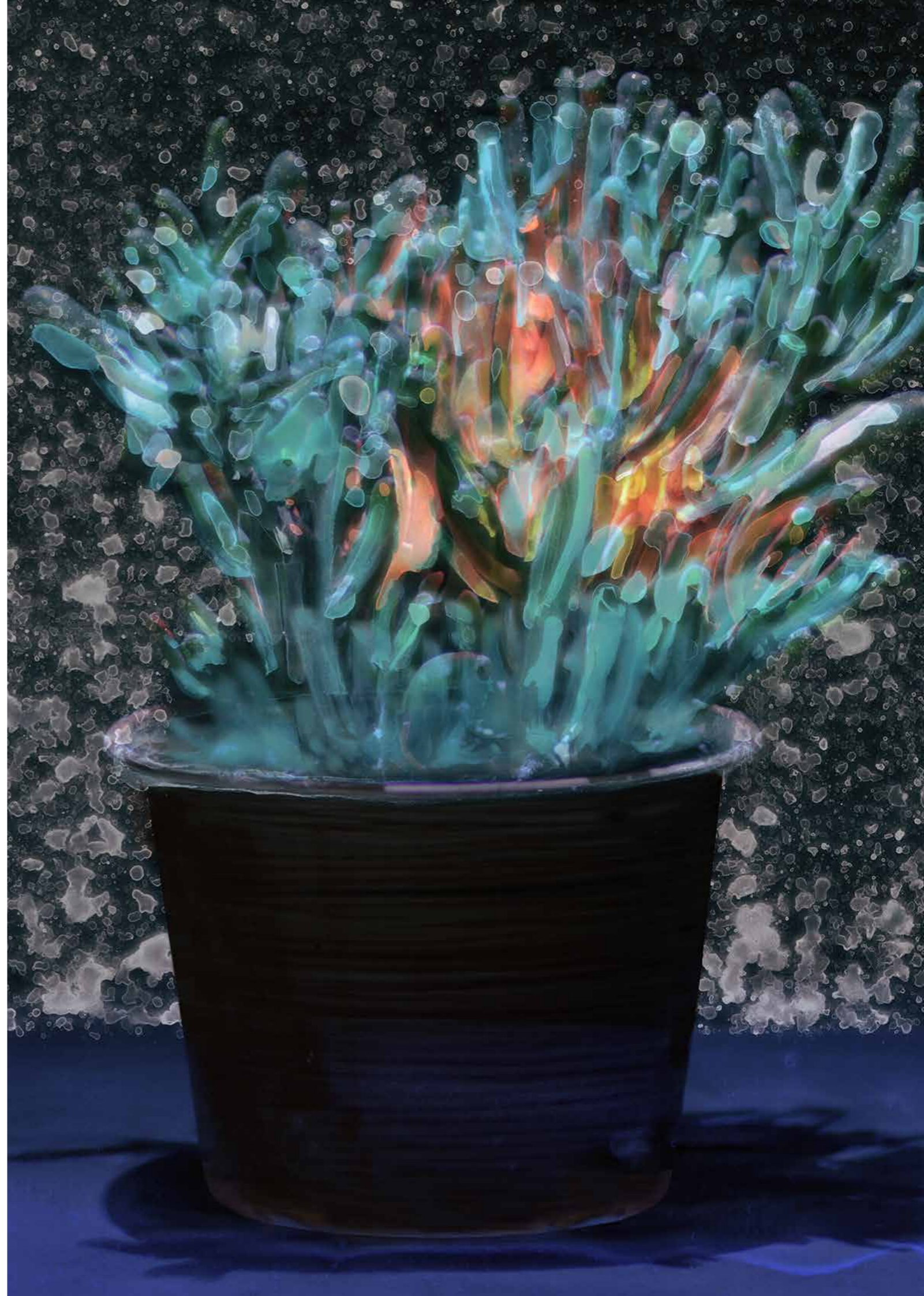
Ám a hexagonokba nemcsak képek, hanem különböző szövegek, szövegtöredékek is kerültek, amelyek a művész által készített kérdőívre adott válaszok közül kerültek ki. Ezek közül látványosan kiemelkednek azok az imaszzerű mondatok, amelyek vagy a születendő lélekhez szólnak, vagy egy transzcendens lény felé irányulnak (pl.: Adj erőt és esélyt, hogy szerethessem a gyermekem, adj esélyt, hogy édesanyja lehessen egy gyermeknek). Ezek a kérések a mondatzáró írásjelek hiányában a folytonosság érzetét keltik, mantraszerűen ismételgethetők. A szakralitás, az istenhit Mayer Éva korábbi munkáit is áthatja, de soha nem tolatódóan, hanem egyfajta természetes és magától értetődő módon. A mondatok háttere a víz felszínét idézi, amely jelen esetben ugyanúgy utalhat az ösztönök világára, mint az élet bölcsőjére, a magzatvízre.

Továbbá olvashatunk személyes történeteket a babavárásról vagy épp ellenkezőleg, a sikertelen fogantatás megrázó és embert próbáló fájdalomról. Ezek a szövegek az imáktól eltérően kézírással jelennek meg a hexagonokban, ami közvetlen, esendő emberi hatást kelt. A méhsejtformák egy csoportja a meddőségre, a terméketlenségre vagy akár a vetélésre reflektál, ezekben az írásképp lefelé tartó irányú. Ezt a lelki válságot szemlélteti a feje tetejére állított ház illetve a feketén gomolygó füst. Az álmok, a vágyak, a remények egyszerre a visszajukra fordulnak át, és megmérgezik, vagy hiábavalóvá teszik a leghétköznapiabb dolgokat is.

A Molnár Ani Galériában a *Továbbított üzenet* című műtárgycsoport ugyancsak megtekinthető, amely a *Terra Incognita* közvetlen előzménye. Ezek az alkotásokon különböző tárgyakat láthatunk előlnézetből: kancsókat, vázákat, üvegeket. A két munka úgy kapcsolódik egymáshoz, hogy az átvilágított üvegek imákat, kéréseket rejtenek. Akár egy csendélet esetében, a tárgyak rendszerezve állnak a polcon, mindegyik a maga helyén. Ám mindezek mellett a képeken megjelenik a kút motívuma is, amely mélységével és beláthatatlanságával éles kontrasztban áll az átvilágítható tárgyakkal. A kút, amelynek sötétsége elrejt, elfed, és nem az a kérdés, hogy milyen minőségű dolgok lakoznak mélységében, hanem az, hogy a felszínre tudjuk vagy akarjuk-e hozni azokat? Vajon a kút már kiapadt és így került a polcra, vagy lakozik még valami az alján? Mayer Éva több szempontból is nyitva hagyja ezeket az alkotásokat.

Dunszt.sk, online folyóirat, 2021. június 14.

<https://dunszt.sk/2021/06/14/a-varandossag-vagyarol-es-abrazolhatosagarol/?fbclid=IwAR2nMBvTXD76rHOUy1jQ2RWHXKQAY4Uq-hEei2GitzqGLDNDPDHdBfcT531Q>

**‘ÉVA MAYER: TERRA INCOGNITA, ANI MOLNÁR GALLERY, BUDAPEST
BY ANNE MURRAY**

Éva Mayer's exhibition at Ani Molnár Gallery in Budapest, curated by Lili Boros, delves into the limbic space of fertility, hope, and loss and its relationship to the female identity in contemporary times. Exploring this Terra Incognita, she discovers solidarity and kinship with other women through incorporating their words and reactions into her installations. The curator, Lili Boros, explains the genesis of the installation at the gallery, My goal was to articulate that the starting point of the works was the processing of a personal trauma on a social level. This joint viewpoint or source of works is very typical for Éva's art. Indeed, loss, trauma, and renewal have been at the center of Mayer's works over the years. This exhibition is another iteration including some of the previously considered aspects of these human exigencies and some new ones.

Mayer responds to my questions about these elements of her work in an email exchange. How can a woman feel when she finds out that she doesn't or just has a hard time having a child? Despair, hopelessness, frustration, helplessness, loneliness, isolation, sadness, anger, anxiety, panic... Today, every fourth to fifth couple in Hungary struggles with infertility.

This installation combines twenty hexagonal frameworks on the wall with other photos, translating into a hive as a honeycomb structure that directly suggests a connection of experience, a like-mindedness and layers of interpretation about underlying societal expectations to follow through with production and reproduction.

I reflect on her work and her words; her response hits home. So much of my identity for the first half of my life has been wrapped up in the expectation of giving birth. In the past, I had ovarian cysts, which threatened the possibility of having children, and my boyfriend broke up with me because he decided on his own that the cysts meant I could not conceive, although my doctor had told me that I could still have children. In the end, I have reached menopause without following through with having children, whether by accident or intention. I struggled with what I was supposed to be without this role of mother in my life. I am inspired to look more into Mayer's work and understand its source and connection for both this personal reason and societal expectation. I log in to the hive mind in an abstract way as I carefully observe her work at the gallery.

The images are constructed in an unusual manner; the artist paints on glass, scans, and prints the images; it reminds me of the different processes of printmaking or dark room photography, the layers of experience, the transparencies, the demands of a process and its repetition, like the process of menstruation and its renewal, for some of us quite painful and debilitating each month.

Mayer talks about this background to the work, The topic of endometriosis and infertility is taboo in every field. Many people are interested in the topics of my exhibitions (Terra incognita (2021), The Cradles (2018), more because they are very lifelike, with deep feeling. It gives hope at the same time, but it also communicates the raw reality for the expected child blessing. It draws attention to the problems and hopes of infertile couples. I'd like to create a bridge with my work between families with children and childless families to develop an understand-

ing and start a tolerant dialogue. For a year, I asked ladies with children, pregnant women or women expecting a child in an anonymous questionnaire how should they pray/have they prayed for the birth of their future child?

In her installation, the photos in the hives become shrines, both for hope and loss. The images of bonsai trees suggest a miniature world that we observe and capitulate to; tiny treehouses within each bonsai are as universes in themselves, a feeling envelops the observer of what I can only describe as *saudade*, this longing for a life that one wished for or that is lost in the past. Mayer continues her explanation of her research and its focus. Nevertheless with my current works for a few years now I would like to attract attention to women with endometriosis and the problems associated with their disease. There's not only the pain embittering their lives, but chronic illness often deprives them from the experience of motherhood. This can often lead to infertility due to the disease, statistically 50 per cent, which is a terribly high number.

Looking at each hexagon, I begin to see them each as shrines, mortuary shrines; I imagine the soul of a child in the bottles in some of her images, which contain written messages. I remember how my mother talked about her four miscarriages, how she felt about the babies that did not survive and how the fact that society forced her to 'bottle up' her feelings enshrined her in a perpetual state of anguish for their souls since they were not blessed and buried in hallowed ground. Even today, women still keep this pain and heartbreak inside, there is so little opportunity or organisations that allow or aid in the grieving process, whether it be for a lost child or a child that was never conceived; this grief is the hope turned to pain for what never was or was lost. Mayer touches upon this in relation to organisations in Hungary, The "Együtt Könyebb" Női Egészségért Alapítvány (Foundation for Women's Health) is the only official non-governmental organisation in Hungary dedicated to supporting women with endometriosis. They work with doctors, health professionals, institutions, organisations and experts in alternative therapies to help women with endometriosis. Patient information and community-based support are very important ideas.

In her works, Mayer incorporates some of the texts she collected from different women, their comments and hopes, and prayers. These are within honeycombs as well, another aspect to the collective hive mind. She explains more about the relationship to infertility and endometriosis in society, Talking about infertility is taboo. Often, those who don't have children are stigmatised, and people don't even think about what might be in the background. There are plenty of tactless questions that hurt and burn into a person's consciousness.

I look to the translation of one of the hexagons, "please help [me] to overcome this ordeal by providing strength, faith, and [your] grace" (adj kegyelmet, hitet és erőt, kérlek segíts türelmesen várni és leküzdeni a próbatételeket). It is a plea to some higher power, a desperate desire for solace, solidarity, and freedom from silence.

Some of Mayer's images include bell jars or terrarium's. Within these photos, the house might be overturned, a dramatic example of the shipwrecked feeling of a couple or potential mother who learns of her

infertility or loss of a child; a house is literally capsized. Another hexagon is an anxious plea to the unborn child, perhaps not yet conceived, "come boldly, you were born in our hearts, don't sit there on the edge of the clouds, don't wait any longer, because we've been waiting for you down here for a long time,"(gyere bátran szívünkben megszülettél, ne ülj, ott, a felhők szélén, ne várj tovább, mert mi itt lenn régóta várunk már rád).

Mayer talks about the radical difference between our exterior and interior selves and how we present our face to society, emphasising the need for support and the possibilities of finding it online. We always show the beautiful outwards, but in the meantime, we are often lonely. Retention communities no longer exist or are barely functioning. Although sharing experience could solve problems much more easily. On online social platforms, communities of smaller groups help each other anonymously, even with infertility problems and issues related to reproductive procedures.

I wondered about how Mayer saw her work and if she considered it a form of social practice art or what might be the connections she makes for herself when reflecting upon it. Her comments are revelatory. For years now, my works have been devoted to current social and sociological problems which can be traced back to my own life experiences, life questions. I often touch upon taboo topics, such as illness, minority conflicts, problems of prejudice, migration, or themes of death, coping with grief and questions of faith and religion. I am occupied with the relationship of the individual and society, the essence of Central European identity. Beyond personal themes, I am striving to imbue my message with universal applicability by engaging collective consciousness.

This idea of universal applicability and collective consciousness resonated with my own work and social art practice. I was curious as to how she would frame this process visually. By trying to recast graphic design into 'spatial graphics,' my graphic art installations are often an intrinsic part of the space. They are frequently designed for sacral spaces, where, being an unusual pairing, the mundane and the sacral work well in juxtaposition. The installations are often accompanied with sound and moving imagery, she explains.

Specifically in her exhibition, Terra Incognita, she has framed these prayers of anticipation, couples, mothers, waiting for a child, hoping for this sacred blessing. She includes texts which were shared with her anonymously through the questionnaires she circulates, and these also become graphic elements in the hive. Mayer clarifies, I don't know a large number of respondents personally, but they were incredibly open, sharing their innermost feelings with me. According to their feedback, it was a good experience for them to be able to write down what had happened to them. As they said, my questionnaire is not statistically, but rather psychologically based, with a series of questions focusing on personal stories.

A poignant comment that Mayer makes, in terms of some of the questions she has asked, was about feelings of guilt. She dives into the details here. For example, I was interested in if they felt guilty for doing something wrong in life, or if they didn't live properly for not having a child; what or who gave you the strength to make their lives meaningful again after the trauma? What helped reconcile, did they reinterpret

their lives, did their faith change? And the ladies replied willingly and very honestly, 'Despair, hopelessness, pain, immeasurable frustration, helplessness, loneliness, isolation, sadness, anger, anxiety, panic.'

Another example of a response to her questions is at the core of self-worth and identity; Mayer quotes one of the women who responded to her questionnaire, 'I didn't see the future, I couldn't imagine it without a child. Then I told my husband to look for someone else who could give him a baby. He has stayed with me, and we are happy parents today.' Some have reported that this has not broken their faith either: 'I have always been a believer. Really the process of mourning strengthened my faith. It has been unbroken ever since; there is something to hold on to.'

There is a history of personal mythology in Central European art, which creates a foundation for the process of collective and personal experiences, which Mayer refers to. She cites her thought process, "I relied on lived experiences, so I tried to incorporate the occurrence of personal mythology into smaller systems in connection with living a successful and unsuccessful expectation of a baby.

Mayer has brought together these images, prayers, personal responses from others as icons of shared history, these bottles contain feelings, souls; these bonsais with tiny treehouses are worlds within; these hives are a part of a whole, a shared collective storytelling, our stories, everyone's stories.

She concludes the lessons she has learned, the inner wisdom of the collective mind. That you shouldn't give up. Hope, patience. At the end of the series of questions, I wondered if their lives had taken a more elevated, perhaps more spiritual direction since then. Was the trauma interpreted from a broader perspective? What have they been doing differently since then? I received feedback from almost everyone that yes, they strengthened spiritually, their relationship with their family became closer, their friendships cleared up. After these kinds of difficulties, only the true things remain. These women, for example, have great respect for their husbands for staying with them; interestingly, only one or two cases ended in divorce. They have become more patient, many have moved to more stress-free workplaces, they have started to deal with themselves on a spiritual level, and they now lead a much more conscious and healthy lifestyle.

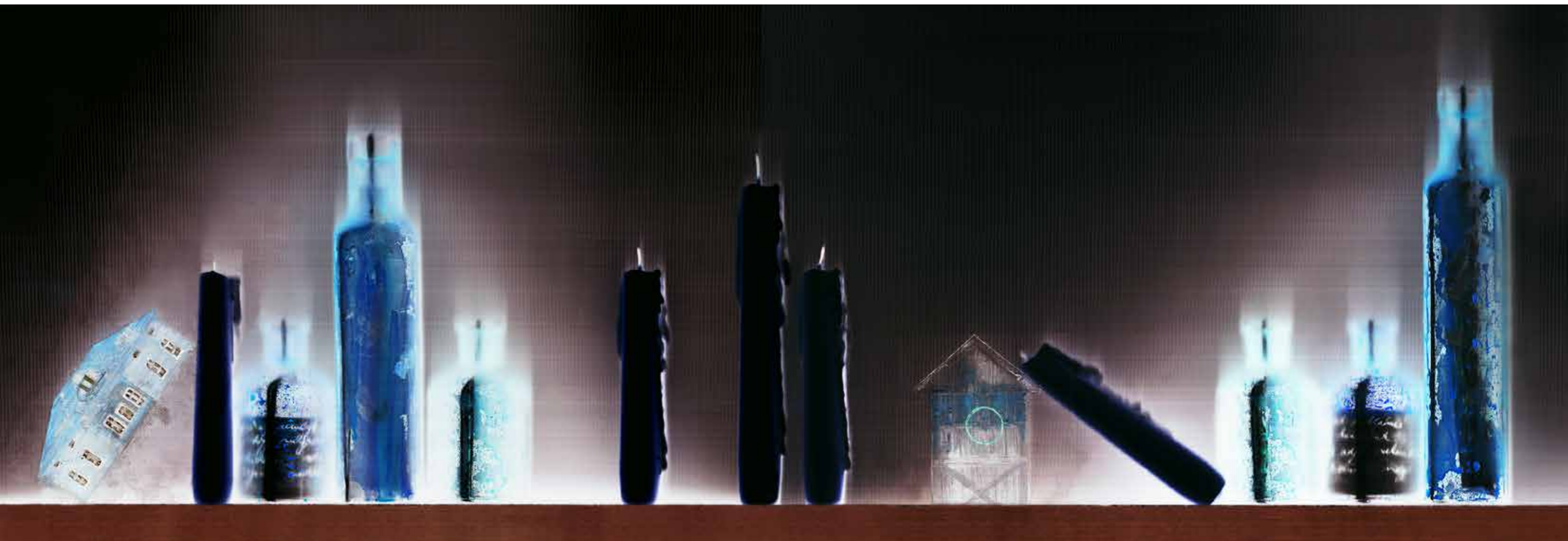
TOVÁBBÍTOTT ÜZENET IV. (2020)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET V. (2020)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET VI. (2020)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET VII. (2020)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET VIII. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TOVÁBBÍTOTT ÜZENET IX. (2021)
egyedi vegyes technika, giclée nyomtatás
59 x 154 cm

TERRA INCOGNITA (2021)
interaktív grafika-installáció
egyedi vegyes technika, fa, giclée nyomatok, változó méret
Molnár Ani Galéria, Budapest (HU)
Fotó: Majoros Áron Zsolt

Kiállítás

Reménybuborékok

Mayer Éva: *Terra incognita*

Mayer Éva művei ott kezdődnek, ahol az orvosok már csak tanácstalanul széttájják a kezüket. De hogyan is lehetne beszélni arról a testi „fogytékosságról”, amelynek nincs látható jele, a lelken mégis mély sebet üt? A fiatal nő látszólag egészséges, haja selymes, látása éles, intellektusa kristálytisza, épp csak hiányzik az öléből egy csecsemő. De a meg nem született gyermekek az anyák gondolataiban olykor megszületnek. A meddőséggel stigmatizált nők gyakran olyan súlyosan traumatizálódnak az egészségügyben, majd a családban is, hogy idővel magukba zárkoznak, és sokszor csak sorstársaik előtt tudnak megnyílni. Mayer Éva az ő hangjukat szóltatja meg kiállításán, velük beszél ki személyes tragédiáját. Szembesít a meddőség társadalmi tabujával; belső nézőpontja betekintést enged a gyászfolyamat és traumafeldolgozás mély rétegeibe. Oda, ahol már csak az önmagába forduló kuporgó csend honol. Oda, ahová rendszerint csak az lát be, aki maga is átment a hiány és veszteség személyes szenvedéstörténetén.

A terápiás célú alkotás, a traumafeldolgozás önmagában nem teremt értéket. Mayer Éva azonban a személyes veszteségeket kivételesen hiteles és magas szintű műalkotások sorozatává transzponálja. Műveit dokumentatív pontosság, felkavaró személyesség és mágiikus erejű szimbolizmus sajátos elegye jellemzi. Ez érvényesült a betegségtema első felütésekor, a 2007-es megrázó erejű *Diagnózis* című sorozatában is, amikor röntgenképeket akasztott ruhafogasra; majd a véglegénye tragikus elvesztése után a *Szakítópróba* című ciklus képein, ahol privát fotók motívumaiból konstruált közlekedési táblákat. Noha képgrafikusként végzett, nem elégszik meg a nyomtatott-keretezett falikép szolid illúziójával, a képeiből tárgyakat konstruál, azokból installációkat alkot, így készítve a nézőt, hogy fizikailag is belépjen az érzelmi labirintusba, mintegy testi élményként átélve azt. Mayer kiállításán nem lehet pusztán szemlélőként viselkedni: bevon érzelmileg a saját gondolati-emocionális körébe.

Továbbított üzenet című sorozata a csendélet műfaji hagyományába illeszti sajátos szimbólumrendszerét. Tárgyait emberi vonásokkal ruhazza fel, a polcon sorakozó, különféle alakú üvegcsék személyiséget kapnak, utalva a kórházi lombikokban növekvő életcsírákra. Az üvegcsék között a külső világ miniatürizált tárgyai tűnnek fel, kerek kutak, meg-

MAYER ÉVA: TERRA INCOGNITA I-IX., 2021

billent lakóházak, a befogadás és otthon jelképei. Az antropomorfizált tárgyak úgy sorakoznak egymás mellett, mint a családi fotók szereplői. Nyomatain Mayer az elmúlt években kísérelte meg egyedi technikát használni: az üveglapra az akvarellal festett formákat szkennelés után digitálisan manipulálja, a színeket inverzükre fordítva. Így a látvány többszörös metamorfózis révén kap formát. Röntgenfelvételekre emlékeztető eljárása a mindennapi tárgyakat álomszerű derengésbe vonja, spirituális kék fényvel lelkesítve át azokat.

Terra incognita című sorozata szintén a várakozás és veszteség gyászállapotába vezet a nézőt. A művész évek óta kérdőíveken gyűjti azoknak a nőknek, pároknak a gondolatait, akik gyermekre várnak. Vannak köztük, akiknek beteljesül ez a vágya, mások (hozzá hasonlóan) a meddőséggel járó végeláthatatlan testi és lelki tortúrán mennek át. A méhsejtalakzatban elhelyezett képek között feltűnő szövegek ebből a gyűjtéséből származnak. A kiragadott mondatok fohászok a születendő gyermekhez, profán imádságok szöveg-törödékei. Így együtt fájdalmas erővel tárják

elénk a gyermek iránti sejtszintű vágy körülírhatatlan rétegeit. Az irizáló, álomszerű színekben ragyogó képeken a fejlődő élet metaforájaként bonszajok tűnnek fel, tövükben a várakozásra utaló magaslessel és a jövőndő otthont szimbolizáló lombházakkal. Másutt a házikók megbillennek, viharfelhők tornyosulnak följük, a veszteség közelgő szorongását jelezve. Minden kép egy-egy reményteli kísérlet emlékműve, minden megidézett mondat mögött kitapintható a felsőbb erőkhöz fohászoló hit. A sejtalakzat elhatárol és védelmez. Az anyaöl óvja a burokba zárt növekvő életet, ugyanakkor zárványként magába is csukja a lombikszzerű üvegcsékben örök gyermekégre ítélt bonszajokat, a testben lassan burjánzó traumák nyomait, az emlékezet terében lebegő reménybuborékokat.

A sorstársak megszólításával Mayer Éva a személyes traumáját társadalmi szintre emeli, és ezáltal arra a zavarra is ráirányítja a figyelmet, ami még mindig övezi a meddőség kérdését. Abban a politikai közbeszédben, ahol a gyermektelenség etikai bűn, a meddőség személyes traumája társadalmi stigmává növekszik. „Előítélet, megbélyegzés, fájdalom, kizártság, gyűlölet, félelem, értetlenség, reménytelenség” – sorolta a meddőséggel kapcsolatos társadalmi vélekedés sarokpontjait egy tábla a 2018-as *Bölcsők* című installáción (amelyet Mayer Éva férjével, Majoros Áron Zsolt szobrászművésszel közösen készített), ahol az akkori veszteséget a komáromi Limes Galéria templomterébe állított üres, világító bölcsők idézték meg. Mayer a saját személyes tragédiájából kiindulva hiteles és egyéni hangon beszél műveiben közel 300 ezer magyarországi ember nevében is. Installációiban a személyes líra olykor drámai mélységekbe bukik, intim hangját a kitarulkozás demonstrációja váltja fel, a világi veszteség szakrális formát ölt. Mert van az a pont, ahol a hitetlen is imádkozni kezd.

Révész Emese

Molnár Ani Galéria, megtekinthető június 18-ig